

Distanční vzdělávání v sociální pedagogice

Martina Drabantová

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta humanitních studií

Institut mezioborových studií

akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina Drabantová**
Osobní číslo: **H138015**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Distanční vzdělávání v sociální pedagogice**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v SR UTB ve Zlíně 7/2014, včetně příloh, případně podle dalších materiálů. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce.

S vědomím těchto zásad a pravidel a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena:

- na distanční vzdělávání;
- na to, jak se distanční forma vzdělávání využívá v přípravě absolventů společenskovedních a humanitních oborů vysokých škol a univerzit.

Cílem práce bude kvalitativní strategií výzkumu zjistit a popsat možnosti a analyzovat výhody i bariéry implementace distančního vzdělávání v oboru sociální pedagogika na zvolené vysoké škole. Aplikačním výstupem práce bude návrh distančního vzdělávání v rámci přednáškového bloku vybraného akreditovaného předmětu za asistence knihovny Institutu mezioborových studií, s. r.o. v Brně.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta, 2013. Tutor a jeho role v distančním vzdělávání a v e-learningu. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 137 s. Monografie (Univerzita Palackého v Olomouci). ISBN 978-802-4437-958.

DRLÍK, Martin, 2013. Moodle: kompletní průvodce tvorbou a správou elektronických kurzů. 1. vyd. Brno: Computer Press, 344 s. ISBN 978-80-251-3759-8.

Moodle – Open source learning platform [online]. 2011, 10. 2. 2015 [cit. 2015-03-01].

Dostupné z: <https://moodle.org/>

NEŠLUŠANOVÁ, S. 2012. Uplatnenie absolventa študijného programu sociálna pedagogika na trhu práce : výskumný projekt dizertačnej práce. Trnava : Pedagogická fakulta Trnavská univerzita, 101 s.

OLIVA, Jiří, 2012. Distanční vzdělávání s pomocí Moodle. Brno. Dostupné z:http://is.muni.cz/th/136421/pedf_m/OLIVA_dp.pdf. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra technické a informační výchovy.

ZLÁMALOVÁ, Helena, 2008. Distanční vzdělávání a eLearning: učební text pro distanční studium. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 144 s. ISBN 978-808-6723-563.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Silvia Nešlušanová, PhD.

Institut mezioborových studií

Datum zadání bakalářské práce:

4. prosince 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

29. dubna 2016

Ve Zlíně dne 4. prosince 2015

doc. Ing. Anežka Lengálová, Ph.D.
děkanka

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně 31.3.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na distanční vzdělávání v sociální pedagogice. Teoretická část nás seznamuje s distančním vzděláváním a e-learningem. Přibližuje, jak tvořit studijní materiály a jaké jsou v distančním vzděláváním možnosti komunikace. Smíšený výzkum v praktické části zjišťuje možnosti (výhody a nevýhody implementace) distančního vzdělávání pro studenty oboru „Sociální pedagogika“ na šesti univerzitách v České republice.

Klíčová slova:

distanční vzdělávání, e-learning, komunikace, studijní materiály, sociální pedagogika, vysoké školy

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on the distance education in the social pedagogy. The theoretical part introduces the distance education and e-learning. The thesis shows how to create the learning materials and what are the possibilities of the communication in the distance education. Mixed research in the practical part evaluates the possibilities, advantages and disadvantages of the implementation of the distance education for students with "Social Education" specialization at six universities in the Czech Republic.

Keywords:

distance education, e-learning, communication, learning materials, social pedagogy, universities

Děkuji Mgr. Sylvii Neslušanové, PhD. za její opravdu cennou pomoc, užitečné rady, směřování a laskavou péči, kterou mi věnovala při zpracování bakalářské práce. Tato slova díky nejsou jen tím povinným klišé, které se na tomto místě uvádí, bez jejího vedení bych práci nedokončila. Opravdu děkuji. Dále bych ráda poděkovala celé své rodině za velkou podporu a trpělivost, kterou mi vyjadřovali během celého studia. Děkuji!

Martina Drabantová

Obsah

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	10
1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	11
1.1 POJEM DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	11
1.2 PRINCIPY DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	11
1.3 STRUČNÁ HISTORIE DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V EVROPĚ	12
2 ELEKTRONICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ	14
2.1 VZNIK A VYMEZENÍ POJMU E-LEARNING	14
2.2 RŮZNÉ VARIANTY PSANÍ POJMU, TYPY A VERZE E-LEARNINGU	15
2.3 VÝHODY A NEVÝHODY E-LEARNINGU	17
3 STUDIJNÍ MATERIÁLY A KOMUNIKACE V DISTANČNÍM VZDĚLÁVÁNÍ	19
3.1 DISTANČNÍ STUDIJNÍ OPORY.....	19
3.2 TVORBA STUDIJNÍCH OPOR	20
3.3 STRUKTURA ON-LINE KURZU.....	22
3.4 KOMUNIKACE V ON-LINE KURZU	22
PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 MOŽNOSTI DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR	25
4.1 METODOLOGIE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	25
4.1.1 Stanovení výzkumného problému	25
4.1.2 Hlavní výzkumný cíl	25
4.1.3 Hlavní výzkumná otázka a strategie výzkumu	26
4.1.4 Výzkumný soubor	26
4.1.5 Metoda sběru a vyhodnocování dat.....	27
4.1.6 Organizace, příprava a průběh výzkumu	27
4.1.7 Pasportizace dat podle jednotlivých univerzit.....	31
4.1.8 Doplnující výzkum	35
4.2 VÝZKUMNÁ ZPRÁVA, DISKUZE O VÝSLEDCÍCH VÝZKUMU A DOPORUČENÍ DO PRAXE.....	42
4.2.1 Hlavní výsledky kvalitativního výzkumu	42
4.2.2 Výsledky doplňujícího výzkumu	43
4.3 DISKUZE O VÝSLEDCÍCH SMÍŠENÉHO VÝZKUMU A DOPORUČENÍ DO PRAXE	44
ZÁVĚR.....	47
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	49
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	52

SEZNAM OBRÁZKŮ	53
SEZNAM TABULEK.....	54
SEZNAM PŘÍLOH	55

ÚVOD

Současná doba je plná nových technologií, ať už v běžném životě nebo v konkrétních oborech. Vzdělávání není výjimkou. Ve třídách můžeme najít interaktivní tabule, tablety, známky se už nezapisují do žákovských knížek, ale do elektronických systémů, které v jednom místě soustřeďují přehled o známkách, omluvný list, deníček na úkoly, doplňkové studijní materiály a oficiální komunikační kanál mezi školou, rodiči a samotnými žáky.

Ani vysokoškolské prostředí není jiné. Univerzity a vysoké školy se snaží nabízet svým studentům nejen dostatek zajímavých oborů, ale i aktivity, zajímavosti nebo doplňky, které by mohly hrát roli na misce vah při rozhodování o studiu na vybrané škole.

Možnost distančního vzdělávání je jedním z nich. Existují lidé, kteří tuto formu studia preferují, nebo jim z určitého důvodu více vyhovuje.

Svou bakalářskou práci jsem zaměřila na distanční vzdělávání v sociální pedagogice. Zajímalo mě, zda se tato forma vzdělávání vyskytuje na vysokých školách nebo univerzitách v České republice, kde je obor „Sociální pedagogika“ akreditován, a jaké jsou možnosti (výhody či nevýhody) její implementace.

Teoretická část je úvodem do problematiky. Seznamuje s pojmem distanční vzdělávání, e-learning, jaké jsou v distančním vzdělávání studijní materiály a jak může probíhat komunikace. Výzkumná zjištění v praktické části doplňují chybějící informace ohledně využívání distanční formy studia na vysokých školách v České republice a podávají ucelený přehled dané problematiky spolu s doporučeními pro praxi vysokých škol.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

1.1 Pojem distanční vzdělávání

Na českých školách probíhá vyučování tradiční kontaktní metodou, kdy je učivo přednášeno učitelem ve třídě přítomným žákům/studentům (prezenční forma studia). Alternativou tohoto vyučování je distanční forma studia.

Přídavné slovo „distanční“ je odvozeno z anglického slova „distance“, tedy vzdálenost nebo odstup (Rohlíková, 2012). Evropská komise vymezuje distanční vzdělávání (studium) v Memorandu o otevřeném distančním vzdělávání v Evropském společenství (1991, In: Rohlíková 2012, s. 151) takto:

„Distanční vzdělávání (studium) je definováno jako jakákoliv forma studia, kde student není pod stálým či bezprostředním dohledem učitelů, nicméně využívá plán, vedení a konzultace vzdělávací instituce či jiné podpůrné organizace. Distanční vzdělávání charakterizuje samostudium, a proto je silně závislé na didakticky kvalitním návrhu materiálů, které musí nahradit interaktivu mezi studentem a vyučujícím, běžnou v prezenční výuce. Samostudium je vždy doplněno podporou tutora a dalším podpůrným servisem, který je v ideálním případě poskytován regionálním studijním centrem a využívá ve stále větší míře moderní komunikační média“.

Distanční vzdělávání využívají studenti, kteří se z nějakého důvodu nemohou účastnit klasické prezenční výuky. Vzniklé bariéry se mohou týkat jedinců v jakémkoliv věku, ale díky náročnosti při samostudiu se využívá hlavně při vzdělávání dospělých (Zlámalová, 2009). V posledních 10 až 15 letech je však patrný růst zájmu o distanční vzdělávání i na českých vysokých školách. V České republice se pro distanční vzdělávání používá zkratka DiV.

1.2 Principy distančního vzdělávání

Definice distančního vzdělávání (DiV) poukazuje na základní znaky této formy vzdělávání:

- komunikace probíhá prostřednictvím moderních informačních a komunikačních technologií,
- studium se uskutečňuje v čase a místě, které vyhovuje studujícímu,
- studijní materiály jsou speciálně vytvořené,
- zajištění organizace výuky je náročné.

Z výše uvedených základních znaků vyplývají čtyři nejvýznamnější principy DiV: 1. princip sebevzdělávání a samostatnosti, 2. princip individualizace a flexibility, 3. princip interaktivity a multimediálnosti a 4. princip podpory studujících.

- **Sebevzdělávání a samostatnost** – studující si určuje co, kde a kdy chce studovat; samostatnost je umožněna seskupením učiva do malých dávek, po kterých vždy následuje zpětná vazba ve formě úkolu či testu, která ukáže, zda studující učivo zvládl.
- **Individualizace a flexibilita** – vlastní studijní tempo a plán studia, komunikace studujícího s tutorem, kurzy se mohou jednoduše aktualizovat dle skutečných potřeb.
- **Interaktivita a multimediálnost** – efektivní vedení komunikace, uživatelsky zajímavější formy prezentace výuky, samoopravovací testy, rychlá zpětná vazba.
- **Podpora studujících** – vysoká informovanost o studijních možnostech, organizace studijní administrativy.

1.3 Stručná historie distančního vzdělávání v Evropě

Dalo by se říct, že základ DiV můžeme nalézt v korespondenčních kurzech, které se ve světě začaly objevovat již v 19. století. Ve třicátých letech 20. století začíná vysílat první univerzitní kurzy Radio Sorbonne. Jejich oblíbenost dává ve Francii v roce 1939 vzniknout prvnímu národnímu centru pro distanční vzdělávání. Vysílání kurzů dalších univerzit po celé Francii následuje. Distanční vzdělávání, se zejména v korespondenčních kurzech, po druhé světové válce rozšiřuje od Francie, přes Velkou Británii až do Západního Německa.

V roce 1969 byla v Milton Keynes ve Velké Británii založena Open University (OU), která vznikla podle návrhu britského vládního výboru. Otevření Open University mělo vyřešit vzniklou poptávku po vysokoškolských absolventech z počátku 60. let 20. století, první

distanční vzdělávací programy byly otevřeny až v roce 1971 (Rohlíková, 2012). OU funguje dodnes a je finančně podporována státem.

V 70. letech pak vznikají další instituce pro distanční vzdělávání, zejména díky legislativní podpoře jednotlivých států. V České republice se pojem objevuje v 90. letech 20. století, kdy tuto formu studia můžeme najít na prvních třech vysokých školách: Vysoké učení technické v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci a Technická univerzita v Liberci.

V červenci 1995 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) přijalo materiál „*Distanční vzdělávání v České republice*“, na jehož základě bylo DiV zrovnoprávněno s ostatními formami výuky. V říjnu 1995 za podpory programu PHARE (Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy) *Multi-Country Cooperation in Distance Education* vzniká Národní centrum distančního vzdělávání (NCDiV). Zabývá se výzkumem, monitoringem, poradenstvím a osvětou na poli distančního a celoživotního vzdělávání poskytovaného v oblasti terciárního vzdělávání v České republice (ČR) a ve světě (Palán, 2002).

Zlomovým okamžikem pro DiV je přijetí vysokoškolského zákona v roce 1998, který prezenční a distanční formu výuky staví na stejnou úroveň. V letech 1995 – 1999 vzniká Národní síť distančního vzdělávání v České republice, kterou tvoří studijní střediska distančního vzdělávání při vysokých školách. Studijní střediska vyhověla náročným požadavkům ETF (European Training Foundation). Mezi jejich hlavní úkoly patří informativní a poradenská činnost, umožnit realizaci tutoriálů a správa knihovny DiV.

Od roku 1993 v ČR také působí *Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání* (ČADUV), což je dobrovolné nestátní sdružení českých vysokých škol, které je členem European Association of Distance Teaching Universities (EADTU) (Nocar, 2006).

Současný rychlý rozvoj v oblasti komunikačních a počítačových technologií umožňuje rozšíření DiV nejen pro zvyšování kvalifikace a úroveň vzdělání člověka, ale i pro lepší poznání a rozšíření jeho mimoškolních a mimopracovních zájmů. Hlavním technologickým prostředkem DiV je *e-learning*.

2 ELEKTRONICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 Vznik a vymezení pojmu e-learning

Pojem e-learning má mnoho definic, přičemž ani odborníci nejsou ve svém výkladu jednotní. Ve dvacátém století se Spojených státech amerických (USA), kde byl vývoj a využití technologií daleko před jinými zeměmi světa, začíná užívat elektronické vzdělávání, které můžeme chápat v různých souvislostech:

- Computer-Based Training (CBT) – elektronické vzdělávání za podpory výpočetní techniky (počítačů),
- Technology-Based Training (TBT) – elektronické vzdělávání za podpory technologií,
- Web-Based Training (WBT) – elektronické vzdělávání za pomoci webových technologií,
- Elektronické vzdělávání jako podskupina DiV,
- Elektronické vzdělávání jako nástroj využívající síťové technologie k vytváření, rozšiřování, udržování a permanentní aktualizaci studijních a vzdělávacích materiálů.

Jak je z přehledu patrné, e-learning se skládá z mnoha jednotlivých aktivit, které mohou fungovat samostatně nebo být provázány v komplexním systému výuky. Může se jednat buď o pouhé doplnění prezenční výuky, nebo ucelené distanční vzdělávání.

V České republice se pojem e-learning začal objevovat až koncem dvacátého století. Z důvodu rychlého rozvoje informačních a komunikačních technologií (IKT), se začal velmi rychle rozšiřovat. Rozvíjí se zejména ve dvou oblastech: v oblasti vysokoškolského vzdělávání a v oblasti firemního vzdělávání. V českém pojetí můžeme e-learning v současnosti chápat jako elektronické vzdělávání, které označuje různé druhy učení podporované počítačem.

Vývojovou linii chápání významu pojmu e-learning můžeme sledovat z různých definic pojmu v dějinném vydání Pedagogického slovníku z let 2001 a 2008. Průcha (2001) jej definuje jako termín užívaný v Česku, buďto v anglické podobě nebo v překladu, jako

elektronické učení či vzdělávání. E-learning podle tohoto autora (tamtéž, 2001) označuje různé druhy učení podporovaného počítačem, zpravidla s využitím moderních technologických prostředků, především CD-ROM. Zlámalová (2008, s. 129) uvádí definici používanou Národním centrem distančního vzdělávání (NCDiV): „*eLearning je aktuálním technologickým prvkem pro distanční vzdělávání i pro využití v rámci prezenčního vzdělávání. Představuje multimediální a didaktickou podporu vzdělávacího procesu, využívající informační a komunikační technologie pro dosažení vyšší kvality a efektivity vzdělávání.*“

Komparací těchto dvou definic pojmu e-learning zjišťujeme, že v definici Průchy z roku 2001 se ještě nezmiňuje spojení počítačů s počítačovou sítí, jež je pro kvalitní e-learning nezbytné, i když ČR se k vysokorychlostní síti připojila již v devadesátých letech 20. století (CESNET, 1996).

2.2 Různé varianty psaní pojmu, typy a verze e-learningu

Existuje několik variant písemného vyjádření pojmu e-learning. Ve své práci budu užívat tvar pojmu e-learning. Kromě něj jsou nejznámější varianty e-Learning a eLearning. V e-learningu mluvíme o různých typech, podle toho, jakou komunikační technologii elektronické vzdělávání využívá. Základní rozdělení je dle zapojení v počítačové síti. Tu rozlišujeme na dva základní typy: online e-learning a offline e-learning.

Online e-learning

Sám název online, v překladu být připojen k počítači nebo k síti, nám napovídá, že online e-learning představuje takové vzdělávání, kde pro plnou funkčnost potřebujeme počítačovou síť, ať je to internet nebo intranet (lokální počítačová síť). V online e-learningu má student přístup ke všemu, co ke svému studiu potřebuje, jako jsou studijní opory, doplňky ke studiu, digitální verze tištěných materiálů apod. Online e-learning známe ve dvou základních verzích:

- *Synchronní verze online e-learningu* vyžaduje neustálé připojení k síti a umožňuje v daný okamžik propojení mezi studentem a vyučujícím nebo dle potřeby

i ostatními studenty. Využití této verze má velkou výhodu v tom, že nehledě na velkou prostorovou vzdálenost, mohou účastníci pro komunikaci využít tzv. instant messaging. Instant messaging je komunikace v reálném čase (např. chaty, různé typy messengerů – ICQ, Skype, Meebo), dále videokonference a telefonní hovory přes internet. Nevýhodou je ovšem to, že ztratíme nespornou výhodu, kterou nám distanční vzdělávání přináší – a to je časová nezávislost.

- *Asynchronní verze online e-learningu* stálé připojení k síti nevyžaduje. Komunikace mezi studenty a učitelem probíhá prostřednictvím standardní komunikace – mail, diskusní fórum atd. Tato forma je nejrozšířenější, protože účastníkům ponechává pro studium možnost výběru nejvhodnějšího času.

Offline e-learning

Tento typ e-learning, na rozdíl od Online e-learningu, nevyžaduje propojení počítačů navzájem v síti. Studenti dostanou potřebné materiály na paměťové nosiče (např. USB flash disk, CD-ROM, DVD-ROM).

V současné době je pod pojmem e-learning myšlena v podstatě jen jeho online varianta, ať již jeho synchronní, nebo častěji využívaná asynchronní verze. V souvislosti s e-learningem se můžeme setkat také s pojmem „*blended learning*“.

Blended learning

Doslovný překlad by byl „míchané“ či „smíchané vzdělávání“, volně pak „smíšené vzdělávání“. Zlámalová (2008) uvádí, že v Blended learningu se jedná o kombinaci prezenční formy studia s e-learningem. Tato forma kombinace je podle odborných názorů při vzdělávání to nejlepší splynutí, kdy se spojí osobní účast na přednáškách, seminářích a praktických workshopech s individuální přípravou studenta pomocí e-learningu.

2.3 Výhody a nevýhody e-learningu

V odborné literatuře jsou zmiňovány výhody a nevýhody e-learningu, které popisují v následujícím textu.

Za výhody e-learningu jsou považovány:

- *Vyšší efektivnost výuky* => studenti mají výukové moduly uspořádané do menších, přehledných celků (modulů), které jsou doplňovány prvky pro lepší zapamatování nebo zpestření studia (audio a video nahrávky, animované tutoriály apod.).
- *Dostupnost* => studenti mohou studovat kdykoliv a kdekoliv se jim to hodí.
- *Individuální přístup* => vyučující může vytvořit takový kurz či modul, aby jeho obsah přizpůsobil potřebám jednotlivce nebo celé skupiny. Student si může přizpůsobit průběh studia svým podmínkám, zejména časovým.
- *Menší náklady na vzdělání* => počáteční náklady na vytvoření kurzu nebo modulu jsou sice vysoké, ale v dalších letech pak vzdělávací instituci odpadnou např. náklady na tisk studijních materiálů, zajištění chodu knihovny v nestandardní době a studenti nemusí vynakládat peníze za ubytování stravování atd.
- *Snadná aktualizace studijních textů i použitých metod* => na rozdíl od tištěných materiálů můžeme aktualizaci provádět snadno, rychle a v podstatě obratem.
- *Větší množství testování znalostí* => vyučující může použít několik druhů testů a úloh.
- *Vyšší míra interaktivity* => student má k dispozici interaktivní text, který od něj vyžaduje určitou míru aktivity, není to jen pasivně přijímaný text
- *Snadná administrace pro vyučující*

Ačkoliv to nemusí být na první pohled patrné, za výhodu je považován i fakt, že se jak vyučující, tak i studenti zdokonalují v práci s komunikačními technologiemi, čím zvyšují nejenom své znalosti, ale i dovednosti.

Za nevýhody e-learningu jsou považovány:

- *Závislost na technologiích* => student musí mít trvalý přístup k počítači, programové vybavení a připojení k internetu, protože úroveň hardwaru a softwaru může výrazně ovlivnit kvalitu a efektivitu e-learningu.

- *Nekompatibilita komponent* => neexistuje jednotnost v systémech pro řízení výuky (LMS), při tvorbě kurzů či modulů se nedodržují standardy.
- *Nevhodnost pro určité typy kurzů* => i přes snahu vytvořit kvalitní e-learningový kurz je nutné si uvědomit, že tato forma výuky není vždy vhodná, že v některých případech je na místě ponechání „lidského faktoru“.
- *Nevhodnost pro určité typy studujících* => nutno brát v potaz úroveň počítačové gramotnosti či věk.
- *Špatné řešení interaktivity* => přesycenost, nepřehlednost, přehnaně vyžadovaná nebo naopak vůbec nevyžadovaná komunikace.
- *Vysoké počáteční náklady na vytvoření a rozběhnutí studia*

3 STUDIJNÍ MATERIÁLY A KOMUNIKACE V DISTANČNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Distanční studijní opory

V prezenční výuce mají studenti k dispozici učebnice nebo skripta a výklad přednášejícího. V distančním vzdělávání jim to nahrazují studijní opory a kontakt s tutorem, který však neplní stejnou funkci jako učitel v prezenční formě studia. Je tak jasné, že studijní opory musí být velmi dobře zpracované, aby dokázaly učivo předat stejně nebo podobně kvalitně jako přítomný učitel. Studijní opory rozdělujeme na:

- **základní studijní materiál**, kdy je text zpracován přímo pro daný kurz, obsahuje cílené didaktické zpracování probíraného problému, pedagogické podněty, metodické poznámky a interaktivní prvky a
- **doplňk základních studijních textů**, který obsahuje informace vztahující se k probíranému tématu, je poskládaný z veřejně dostupných materiálů, jen je shrnutý na jednom místě.

Studijní opory můžeme rozdělit podle typů:

- **textové** – studijní texty, průvodce studiem,
- **audiovizuální** – audio a videokonference, audio a videonahrávky, rozhlasové a televizní vysílání,
- **elektronické nástroje** – elektronické knihy, CD-ROM, DVD-ROM.

Studijními oporami můžeme v širším slova smyslu nazvat vše, co pomůže studentovi DiV se studiem. Velmi cennou pomocí je tutor a elektronický systém řízení studia.

Tutor je v podstatě osobní konzultant, který studujícím zodpovídá dotazy a pomáhá řešit problémy týkající studia, opravuje a známkuje úkoly, vytváří tutoriály, které studujícím pomohou dobře pochopit a zvládnout učivo (Bednaříková, 2013).

Elektronický systém řízení studia (LMS – Learning Management System) pomáhá tutorovi, administrátorovi i organizátorovi studia hladce zvládnout průběh studia a vyhnout se rutinním úkonům, které se v průběhu studia vyskytnou. Nejznámějším a nejpoužívanějším LMS systémem v České republice je Moodle.

3.2 Tvorba studijních opor

Před samotným začátkem tvorby studijních opor je nutné zodpovědět si některé základní otázky:

Co je cílem kurzu?

Nejlepší situace je, pokud autoři textu od začátku znají cíl kurzu - mohou tak celý dokument postavit tak, aby ho naplnili. Ale existuje také varianta, že si tvůrce textu uvědomí cíl během psaní kurzu.

Pro koho je text určen?

Před začátkem psaní textu je nutné co nejpřesněji definovat cílovou skupinu, pro kterou bude kurz určen.

Bude mít kurz tutora?

Pokud bude v kurzu tutor, je možné zařadit diskuze (například pomocí chatu) nebo náročnější úkoly.

Kolik bude v kurzu studentů?

Pokud bude v kurzu doporučených 20 studentů na jednoho tutora, je možné zadávat náročnější, didakticky zaměřené úkoly, které bude opravovat tutor. Studentům se dostane individuálního hodnocení. Pokud je účastníků víc, je možné, že budou převážně hodnoceni pomocí autotestů.

Jaké mají být vstupní a výstupní znalosti a dovednosti účastníků kurzu?

Pokud autoři textu vstupní znalosti studentů nadhodnotí, studium bude náročné, a i když budou studijní opory vytvořeny maximálně srozumitelně, studenti budou k učení přistupovat negativně. Pokud budou znalosti naopak podhodnocené, studenti budou mít pocit, že vše zvládají s lehkostí a nebudou učivu věnovat dostatečnou pozornost.

Jaký bude časový plán?

Je mnohem obtížnější motivovat účastníky kurzu ke studiu, pokud bude trvat několik měsíců, než když to bude pár týdnů. Je proto vhodné, aby se učivo rozdělilo do studijních kapitol tak, aby kurz nebyl zbytečně dlouhý, ale přesto dokázal předat všechny potřebné informace.

Abychom zabránili tomu, že kurz bude pro studenty nezáživný, otravný a „nutné zlo“, musíme je umět správně motivovat. Autoři textů mají k dispozici různé formy motivace. Mezi nejčastější motivační prvky patří:

- **Humor a zábava**

S přiměřenou dávkou humoru v tutoriálech a studijních textech nebude studentům učení připadat nudné, bude čtivější a záživnější.

- **Aktivita studentů**

I při studiu distančního textu je nutné podporovat aktivitu studentů. V tomto mohou autorům textů pomoci různé typy testových otázek – ty, na něž není vyžadována písemná odpověď, řečnické otázky nebo samoopravné (autokorektivní). Další aktivitou je zasílání úkolů, které tutor individuálně opraví.

- **Rozmanitost**

Pro větší rozmanitost je vhodné střídat různé typy úkolů, studijní materiály prokládat multimedialními prvky.

- **Sociální interakce**

Studující uvítají možnost kontaktu jak mezi sebou navzájem, tak s tutorem. Vhodnou formou je například chat, skype nebo webinář, kdy si účastníci mohou v reálném čase navzájem předávat myšlenky a informace.

- **Zpětná vazba**

Tutor může studující motivovat tím, že jim pomůže například při řešení úkolů, zlepšení dovedností nebo jak se vyvarovat chyb.

- **Soutěživost**

Tento osobnostní rys může tvůrcům pomoci v tom, aby nebyl kurz nudný. Vhodně vybraný malý test nebo soutěžní otázka, kdy odměnou budou například body navíc, studium odlehčí.

3.3 Struktura on-line kurzu

Je velmi důležité, aby moduly a kapitoly modulů byly vyvážené a učivo bylo rovnoměrně rozdělené. Situace, kdy studující nemá například dva týdny náročné učivo a další tři týdny potřebuje každou minutu, je demotivující a zcela zbytečná. Jednotlivé kapitoly by měly mít stejnou strukturu a úpravu, aby si účastník kurzu nemusel stále zvykat na nové rozvržení, funkce a ovládání. Kapitola by měla obsahovat:

- *Úvod nebo shrnutí předchozí kapitoly* – studenty v kurzu buď uvítáme, nebo shrneme nejdůležitější informace, které si měli zapamatovat v předchozím oddíle.
- *Cíl kapitoly* – studenty seznámíme s cílem kapitoly, stanovíme, čeho účastníci mají dosáhnout, ukážeme, jak dovednosti využijí.
- *Výkladová část* – obsahuje studijní opory, doplňkové studijní texty a další odkazy doplňující či jinak vysvětlující studium. Může obsahovat i motivační prvky, doporučené jsou multimediální pomůcky.
- *Zpětná vazba* – formou autokorektivního testu či úkolu, který opravuje tutor, se dozvíme, jak studenti učivo pochopili.

Na závěr se uvádí doporučená literatura, která účastníkům kurzu pomůže v prohloubení získaných znalostí. Samozřejmostí při tvorbě kurzu by měla být grafická jednotnost a věcná správnost.

3.4 Komunikace v on-line kurzu

V on-line kurzu může tutor se svými studenty komunikovat přímo a nepřímo. Mezi přímé formy komunikace patří chaty, osobní a telefonické konzultace. Výměna informací probíhá v reálném čase. Druhou, větší skupinu, tvoří nepřímá forma komunikace, kam můžeme zařadit diskuzní fóra, zprávy, komentáře, blogy, dotazníky a ankety.

Není dost dobře možné, aby byl tutor s účastníky kurzu ve spojení 24/7 (24 hodin denně, 7 dní v týdnu). Pokud se studenti chtějí s tutorem spojit v reálném čase, využijí vypsanych konzultačních hodin. Obvykle bývají v předem určený den a čas, například každé úterý 9 – 11 hodin. Během této doby musí být tutor dostupný.

Dlouholetá praxe tutora kurzu mi ukázala, že studenti těchto konzultací využívají zpravidla až na konci kurzu, kdy je třeba dořešit body potřebné k absolvování kurzu. Novým

interaktivním nástrojem, který může fungovat samostatně nebo pod LMS Moodle je BigBlueButton. Je to systém, který disponuje moderními možnostmi jak kvalitně vést svou virtuální třídu podobně jako v prezenční formě výuky (Maněna, 2015).

Mnohem oblíbenější variantou komunikace jsou diskuzní fóra, zprávy a komentáře. V těchto případech si tutor může svou odpověď pečlivě promyslet, než ji zveřejní. Může se podívat do studijních opor a zjistit, v čem je problém, proč byl dotaz vůbec položen. Může svou odpověď jasně formulovat, aby se vyhnul dalším nepochopením a omylům.

Pro lepší přehlednost je vhodné zakládat diskuzní fóra ke každé jednotlivé kapitole. Diskuze je pro všechny zúčastněné přehlednější, protože tam je méně příspěvků a týkají se aktuálně probíraného tématu.

Zprávy se využívají ke komunikaci mezi tutorem a studentem nebo mezi dvěma studenty. Jedná se o soukromou komunikaci velmi podobné posílání e-mailů, bez toho aniž by se zaplňovala e-mailová schránka. LMS Moodle umožňuje nastavení zpráv tak, aby bylo pro uživatele co nejprínosnější (Cole, 2007).

Komentáře používá tutor v případě, že chce slovně doplnit svoje hodnocení.

V listopadu 2011 probíhal na Pedagogické fakultě Prešovské univerzity v Prešove výzkum, který monitoroval používání LMS Moodle. Výsledky mimo jiné ukázaly, že chat využilo jen 8 % uživatelů, zatím co diskuzní fórum 32 % (Burgerová, 2013).

I. PRAKTICKÁ ČÁST

4 MOŽNOSTI DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ V ČR

4.1 Metodologie výzkumného šetření

4.1.1 Stanovení výzkumného problému

Stanovení výzkumného problému vychází z nastudované teorie o problematice DiV (teoretická část bakalářské práce), ale také mé vlastní odborné praxe. Patřím do skupiny středoškoláků, kteří si po maturitě našli zaměstnání a začali budovat svou kariéru. Stejně jako mnoho mých známých, jsem ve svých úvahách dospěla do bodu, kdy jsem si položila otázku: *Záleží vůbec zaměstnavateli na kvalitních odborných zkušenostech zaměstnance, nebo spíše upřednostňuje zaměstnance s lepší kvalifikací, i když je tento čerstvým absolventem školy bez odborných a praktických zkušeností?*

Moje odpověď nebyla negativní, spíš reálná. Začala jsem hledat vhodný obor a formu studia ke zvýšení své kvalifikace. Volila jsem mezi třemi formami vysokoškolského studia: 1. *prezenční forma* (tzv. denní), kdy je výuka organizovaná pravidelně v pětidenním vyučovacím týdnu, 2. *distanční forma*, která je délkou a obsahem shodná s prezenční formou a liší se používáním vyučovacích metod a speciálních studijních opor, 3. *kombinovaná forma*, která je kombinací prezenční formy a distanční formy.

Vzhledem ke svému zaměstnání jsem volila mezi distanční a kombinovanou formou studia. Zaměstnavatel nelpěl na výběru konkrétního oboru studia, tak jsem si mohla vybrat, co mě skutečně zajímá. Volba padla na obor Sociální pedagogika v kombinované formě studia. Distanční formu studia jsem nevyloučila záměrně. Vyhovovala by mi nejvíce, ale narazila jsem na problém. Žádná česká vysoká škola neměla v roce 2013, kdy jsem podávala přihlášku na VŠ, akreditovanou distanční formu v mnou vybíraných oborech.

Distanční vzdělávání se vyskytuje na některých vysokých školách technického směru (na jedné z nich pracuji), ale není v podobě e-learningu, jak jej popisuji v teoretické části své bakalářské práce. Spíše je užíváno jako metoda výuky doplňující prezenční formu studia.

4.1.2 Hlavní výzkumný cíl

Problematika využívání e-learningu na vysokých školách v oborech společenského zaměření mě natolik zaujala, že jsem si ohledně distančního vzdělávání začala klást různé

otázky. Stanovila jsem si hlavní výzkumný cíl: *zjistit, popsat a analyzovat možnosti implementace distančního vzdělávání v oboru sociální pedagogika na univerzitách / vysokých školách v České republice.*

4.1.3 Hlavní výzkumná otázka a strategie výzkumu

S ohledem na hlavní výzkumný cíl jsem si stanovila hlavní výzkumnou otázku:

Jaké jsou možnosti (výhody, případně překážky) implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Tato hlavní otázka s sebou přinesla i některé dílčí otázky:

Na kterých univerzitách / vysokých školách v České republice se vyskytuje distanční vzdělávání v oboru Sociální pedagogika? V jaké podobě se využívá distanční vzdělávání v oboru Sociální pedagogika?

Jaké jsou možnosti implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Jaké jsou výhody implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Jaké jsou překážky implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Při hledání odpovědí na tyto otázky jsem použila kvalitativní strategii výzkumu. Potřebovala jsem získat detailní a komplexní informace, které by mi vysvětlily studovanou problematiku, což by kvantitativní přístup jenom obtížně umožnil (Švaříček, 2007).

4.1.4 Výzkumný soubor

Vzhledem k tomu, že se jedná o kvalitativní výzkum, jsem výběr výzkumného vzorku provedla záměrně, abych mohla zjistit a analyzovat potřebná data související s mým výzkumným problémem. Postupovala jsem tak, že jsem nejdříve z internetových stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) České republiky (ČR) zjistila, které veřejné vysoké školy mají akreditovaný studijní program „Specializace v pedagogice“, obor „Sociální pedagogika“. Veřejné VŠ jsem volila záměrně. Do výzkumu jsem na začátku zahrnula tyto vysoké školy:

- 1 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta (JU)
- 2 Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta (OUO)
- 3 Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta (UHK)
- 4 Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta (UJEP)
- 5 Univerzita Karlova v Praze, Husitská teologická fakulta (UK)
- 6 Univerzita Tomáš Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií (UTB)

4.1.5 Metoda sběru a vyhodnocování dat

Při sběru dat jsem použila metodu **obsahové analýzy dokumentu**. Analýza dokumentu podle Průchy (1995, s. 67) v dnes používané pedagogické terminologii znamená „*jakýkoli rozbor, sumarizaci či vyhodnocování informací z nějakých písemných (obvykle publikovaných) materiálů. Tedy jde o dosti volnou, ne příliš přesnou proceduru, nepoužívající kvantitativních nástrojů.*“ Dokumenty pro můj výzkum byly karty jednotlivých předmětů, které mají školy volně dostupné na svých internetových stránkách pro zájemce o studium.

Pro vyhodnocování dat jsem zvolila **kvalitativní analýzu** textů. Gavora (2010) ji spíše nazývá nekvantitativní analýzou. Autor (tamtéž, 2010) uvádí, že analýza dokumentu může být provedena nekvantitativním nebo kvantitativním způsobem a v prvním případě se jedná o analýzu, která se nezpracovává numericky, nevyjadřuje se v počitatelných ukazatelích, uskutečňuje se různými formami od jednoduchých rozborů obsahu textů až po hluboké interpretace a objektivní vysvětlení.

4.1.6 Organizace, příprava a průběh výzkumu

Výzkum probíhal od 2. října 2015 do 31. října 2015. Zpřehlednění výskytu studia na univerzitách probíhalo a bylo průběžně aktualizováno do 18. října 2015.

Na internetových stránkách všech zvolených fakult (kpt. 4.1.4) jsem hledala veřejně dostupné informace o studiu v oboru *Sociální pedagogika*. Pro přehlednější organizaci sesbíraných dat jsem zvolila tabulkový editor Excel, pro další poznámky textový editor Word a pro rozlišení univerzit, typů vzdělávání a stupňů a forem vzdělávání následující označení:

Typ vzdělávání jsem označila písmeny D, E a M, kde

D = distanční vzdělávání,

E = E-learning,

M = Moodle.

Jednotlivé univerzity/ vysoké školy jsem označila čísly 1 až 6, kde

1 = Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

2 = Ostravská univerzita v Ostravě

3 = Univerzita Hradec Králové

4 = Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

5 = Univerzita Karlova v Praze

6 = Univerzita Tomáš Bati ve Zlíně.

Stupeň nebo formu studia jsem označila písmeny, kde:

B = bakalářské studium,

N = navazující magisterské studium,

P = prezenční forma,

K = kombinovaná forma¹.

Zjištěné údaje jsem pomocí stanoveného označení zapsala do Tabulky 1. Je možné, že údaje na internetových stránkách univerzit byly od mého zkoumání aktualizovány a doplněny. Stav zřehlednění k mému výzkumu je ke dni 15. říjen 2015.

¹ Například označení **D2K** = znamená distanční vzdělávání na Ostravské univerzitě v Ostravě, kde studium probíhá v kombinované formě.

Tabulka 1: Přehled výskytu studia Sociální pedagogiky na univerzitách v ČR

Stupeň a forma studia Univerzita	B, P	B, K	N, P	N, K	POZNÁMKA
1	-	x	-	-	
2	E, M	D, E, M	x	x	
3	E, M	E, M	+	+	
4	x	x	0	0	
5	x	-	-	-	
6	E, M	D, E, M	-	D, E, M	

Na začátku svého výzkumu jsem nepředpokládala, že se k některým informacím nedostanu. Proto musím vysvětlit další znaky použité v Tabulce 1:

znak - = univerzita studium Sociální pedagogiky neposkytuje,

znak + = univerzita studium Sociální pedagogiky poskytuje, hledaný typ vzdělávání Sociální pedagogiky se nevyskytuje,

znak x = univerzita studium Sociální pedagogiky poskytuje, ale informace o oboru nejsou veřejně dostupné,

znak 0 = univerzita nemá zveřejněnou formu studia, informace o předmětech nejsou veřejně dostupné.

Abych měla kompletní data, poslala jsem na studijní oddělení univerzit, které měli v tabulce uvedeny znaky „x“ a „0“ elektronickou žádost (e-mail) o zodpovězení pěti následujících otázek:

1. Je některý z povinných a povinně-volitelných předmětů oboru "Sociální pedagogika" akreditován pro distanční formu? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.
2. Je distanční studium v některých předmětech nabízeno jako forma výuky? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.
3. Využívá se v některém předmětu e-learningový systém (např. Moodle) k výuce nebo ke zkoušce? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.
4. Jsou v některém předmětu doporučeny k samostudiu distanční studijní opory? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.

5. Je distanční vzdělávání nebo e-learning jedním z témat (okruhů), které se v některém předmětu přednáší? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu a přesné znění přednášeného tématu.

Ukázka elektronické komunikace tvoří Přílohu 1 k této bakalářské práci. Napsala jsem celkem osm referentkám studijního oddělení čtyř univerzit, jejichž e-mailové adresy jsem získala z internetových stránek fakult, kde jsou veřejně přístupné. Protože jsem potřebovala znát informace jak o bakalářském, tak magisterském stupni studia, psala jsem stejný e-mail vícero referentkám studijního oddělení příslušné univerzity. Z celkového počtu osm e-mailů jsem obdržela jednu e-mailovou odpověď. Byla jediná a byla negativní. Studijní referentka napsala, že můj dotaz nespadá do její kompetence a e-mail přeposílá garantovi předmětu „Sociální pedagogika“. Garant na přeposlaný e-mail nereagoval.

Pro doplnění a aktualizaci Tabulky 1 jsem ještě zkusila vyhledat guaranty i na ostatních univerzitách, tyto informace však nejsou veřejně přístupné. Kontaktovala jsem proto další osoby na fakultách, např. sekretářku ústavu a jiné zaměstnance, do jejichž kompetence spadá výuka. Protože jsem obdržela odpověď z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Tabulka 1 se změnila následovně:

Tabulka 2: Přehled výskytu studia Sociální pedagogiky na univerzitách v ČR – stav po doplnění informací

Stupeň a forma studia Univerzita	B, P	B, K	N, P	N, K	POZNÁMKA
1	-	D, E, M	-	-	
2	E, M	D, E, M	x	x	
3	E, M	E, M	+	+	
4	x	x	0	0	
5	x	-	-	-	
6	E, M	D, E, M	-	D, E, M	

Po zpřehlednění výskytu typu, stupně a formy studia Sociální pedagogiky jsem přistoupila k sběru dokumentů. Do Wordu jsem si zkopírovala informace k povinným i nepovinným předmětům, které jsem našla volně dostupné na internetových stránkách Pedagogických fakult Ostravské univerzity v Ostravě, Univerzity Hradec Králové a Univerzity Tomáše

Bati ve Zlíně. U ostatních fakult jsem si zkopírovala alespoň stupeň a formu studia s kontaktními údaji na studijní oddělení.

4.1.7 Pasportizace dat podle jednotlivých univerzit

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky a psychologie, Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika

Univerzita má akreditované pouze bakalářské studium v kombinované formě. Pro získání potřebných informací jsem kontaktovala studijní oddělení. Z této univerzity jsem dostala onu jednu zmiňovanou odpověď referentky. Garant předmětu se mi neozval, takže jsem oslovila pověřenou osobu pro otázky ke studiu. Uvedené informace jsou tedy odpověďmi na moje položené otázky. Fakulta nemá v oboru *Sociální pedagogika* akreditovaný žádný povinný či povinně-volitelný předmět jako vyloženě distanční předmět.

Je zajímavé, že na otázku číslo 2 „*Je distanční studium v některých předmětech nabízeno jako forma výuky? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.*“ zaměstnanec odpověděl negativně, ale další odpovědi naznačují, že se v některých případech o formu distančního vzdělávání ve skutečnosti jedná. Ve čtyřech předmětech je e-learningový systém Moodle využíván k výuce či zkoušce (Základy managementu, Úvod do studia práva, Sociální pedagogika a II).

Otázka číslo 4 zněla: *Jsou v některém předmětu doporučené k samostudiu distanční studijní opory? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.* Zaměstnanec mi poslal odkaz na katedrový rozcestník v Moodle s přehledem všech vyučujících a předmětů, kde jsou dostupné distanční studijní opory. Vstup do jednotlivých předmětů je určen pouze pro autorizované osoby. Ze skladby předmětů jsem pochopila, že jsem svoji otázku nezpřesnila na obor *Sociální pedagogika*, takže nemohu vypsát přesně předměty, které distanční studijní oporu mají a týkají se jen mého výzkumného cíle. Mohu pouze z vlastní zkušenosti a porovnáním s dosavadním studijním plánem na IMS označit ty předměty, které by se mohly v oboru *Sociální pedagogika* přednášet: Sociální psychologie, Vývojová psychologie, Základy managementu, Úvod do pedagogiky, Úvod do studia práva, Sociální pedagogika I a II, Úvod do psychologie.

Odpověď zaměstnance na poslední otázku (*Je distanční vzdělávání nebo e-learning jedním z témat (okruhů), které se v některém předmětu přednáší? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu a přesné znění přednášeného témat*) zněla: Předmět Didaktika vzdělávání mládeže a dospělých.

Zjistila jsem, že předmět patří do kurzu *Legislativní otázky vzdělávání a základy personalistiky*, o kterém nemohu bezpečně říct, zda spadá či nespadá pod obor *Sociální pedagogika*.

***Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, katedra sociální pedagogiky,
Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika***

Univerzita má akreditované bakalářské i magisterské studium pro prezenční i kombinovanou formu. Je jedna z tří zkoumaných univerzit, která veřejně zpřístupňuje karty předmětů, kde jsem mohla hledat požadované informace. Studenti bakaláři v prezenční formě mají mnohem méně příležitostí pro setkání s distančním vzděláváním či e-learningem, než kolegové v kombinované formě, což je ale pochopitelné. V předmětu „Základy sociální psychologie“ je jednou z povinných součástí domácí příprava, která mimo jiné obnáší plnění e-learningových úkolů v prostřední Moodle.

V předmětu „Teorie sociální práce“ je pomocí testu v Moodle realizovaná samotná závěrečná zkouška. Studenti bakalářského kombinovaného studia musí povinně studovat distanční studijní opory (předměty Základy pedagogiky, Základy psychologie osobnosti, Základy sociální psychologie, Základy pedagogické psychologie). Předmět „Teorie sociální práce“ zakončují testem v Moodle. V předmětech „Osobnostní příprava 2“ a „Dramatická výchova 2“ je jednou z podmínek pro udělení zápočtu průběžné plnění korespondenčních úkolů z distančního textu. V předmětu „Výchovné poradenství“ musí studenti plnit úkoly z distanční opory.

***Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta, Katedra sociální pedagogiky,
Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika se zaměřením na výchovnou práci v etopedických zařízeních***

Studenti prezenční formy bakalářského studia oboru mají v nabídce předmět „Úvod do studia a metodologie spol. věd“, kde je e-learning a Moodle jedním z bodů obsahu kurzu.

Magisterské navazující studium má akreditaci pro obě formy studia v oboru *Sociální pedagogika* pouze do 30. 7. 2016. Ale při analýze informací v kartách stávajících předmětů jsem hledané typy vzdělávání nenašla.

**Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Pedagogická fakulta,
Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika**

Fakulta chtěla svou neobvyklou prezentací na internetových stránkách zaujmout potencionální uchazeče o studium, ale zřejmě nedostala k image stránek zpětnou vazbu. Pro pohyb na webu jsem volila pouze odkazy v horní liště, protože kulaté dělaly potíže ve funkčnosti.

UJEP nabízí studium sociální pedagogiky bakalářského i magisterského navazujícího stupně v prezenční i kombinované podobě. V době provádění výzkumu nebyly informace o předmětech dostupné, proto jsem oslovila studijní oddělení s výše uvedenými otázkami. Odpověď jsem neobdržela.

**Univerzita Karlova v Praze, Husitská a teologická fakulta, Katedra učitelství,
Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika**

UK poskytuje vzdělání v oboru „sociální pedagogika“ pouze pro zájemce o bakalářské studium v prezenční formě. V době provádění výzkumu nebyly informace o předmětech dostupné, proto jsem oslovila studijní oddělení s výše uvedenými otázkami. Odpověď jsem neobdržela.

**Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav pedagogických věd,
Specializace v pedagogice, obor Sociální pedagogika**

Studenti v bakalářském studiu (prezenční forma) jsou v předmětech přednášejících angličtinu vedeni k domácí práci a samostudiu, kurzy jsou podloženy e-learningovým kurzem v systému Moodle. V předmětu „Personální management“ je e-learning jednou z metod výuky, zápočet se získává za splnění týmový úkol zadaný v systému Moodle. V zimním semestru čekají studenty „Základy informatiky“, kde je e-learning jednou z položek v obsahu předmětu a pro získání zápočtu je nutné vytvořit určité portfolio dílčích úkolů na zadané téma, které se distribuuje pomocí Moodle.

Bakaláři v kombinované formě studia mají v kartách předmětů (ne u všech, např. „Sociální patologie“, „Základy práva“, „Sociální komunikace“, „Lektorské dovednosti“) v položce „organizační forma výuky“ uvedenou přednášku nebo cvičení + Moodle, ale v podrobnostech o Moodle nebo e-learningu není další zmínka. V předmětu „Vzdělávání dospělých“ je e-learning jednou z metod výuky.

Jedním z kritérií hodnocení je studium 5 hodin distanční formou, které zahrnuje tvorbu vzdělávacího projektu a jeho konzultace elektronickou formou. Předmět „Základy informatiky“ má stejný obsah a podmínky ukončení pro obě formy studia. Studenti předmětu „Lektorské dovednosti“ poznají e-learning jako jednu z metod výuky. Magisterské studium v prezenční formě nabízí v předmětu „Management školních a sociálních zařízení“ e-learning jako jednu z metod výuky. Jedna z podmínek zakončení je práce v systému Moodle. Stejně tak je e-learning jednou z metod výuky v předmětu „Sociální služby v České republice“. Studenti kombinované formy mají v předmětu „Management školních a sociálních zařízení“ stejné podmínky jakou studenti prezenční formy.

Fakulta strojího inženýrství, Vysoké učení technické v Brně

Pokud bych i zde použila stejnou metodu sběru dat, zjistila bych, že informace o distančních formách vzdělávání nejsou veřejně dostupné a musela bych oslovit studijní oddělení. Jako zaměstnanec VUT mám ovšem možnost nahlédnout do prostředí LMS. Na fakultě je v současné době 15 ústavů, z nichž 8 využívá k výuce e-learningový systém Moodle. Ne všude je stejný počet otevřených kurzů. Některý ústav má jen jeden – například Ústav materiálových věd a inženýrství (ÚMVI), další má 15 – Ústav jazyků (ÚJ). Vzhledem k tomu, že výzkum pro tuto kartu nemohl splnit požadovaná kritéria (konkrétní studijní program a obor), uvedená data mají pouze informativní charakter.

Texty jednotlivých dokumentů jsem podrobila **kvalitativní analýze**. Postupovala jsem **otevřeným kódováním** dat. V dokumentu jsem postupně pátrala po různých tvarech jevů, jejichž výskyt mě zajímal. Pokud jsem na něj narazila, označila jsem je barevně. Ukázka kvalitativní analýzy tvoří Přílohu 2 k této bakalářské práci. Kvalitativní analýzou jsem se dopracovala ke dvěma hlavním kategoriím, které jsem již dříve označila jako *typ vzdělávání*, a to: 1. kategorie Distanční vzdělávání a 2. kategorie Moodle, E-learning.

4.1.8 Doplnující výzkum

Z textů analyzovaných dokumentů nebylo možné zodpovědět dvě z dílčích výzkumných otázek, a to:

Jaké jsou možnosti implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Jaké jsou výhody implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

Jaké jsou překážky implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?

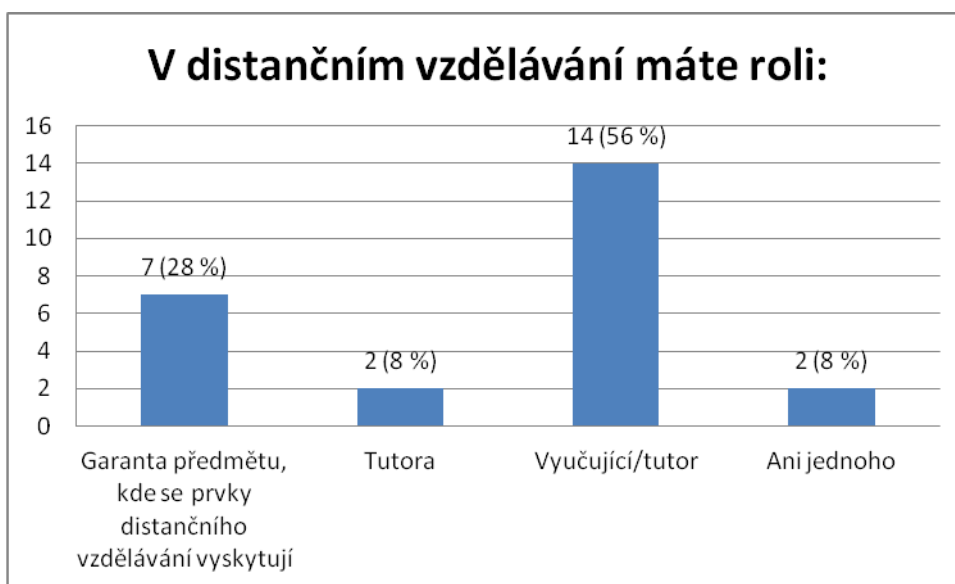
Proto jsem se rozhodla provést doplňující kvantitativní výzkum pomocí metody dotazování, prostřednictvím výzkumného nástroje dotazníku vlastní konstrukce s uzavřenými otázkami. Vypracovala jsem dva typy dotazníků, které jsem směřovala 1. studentům a 2. zaměstnancům pedagogických fakult Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ostravské univerzity v Ostravě, Univerzity Hradec Králové, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzity Karlova v Praze a Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, kteří studují obor „Sociální pedagogika“ nebo zajišťují výuku v téže oblasti. Tyto univerzity jsem do svého vzorku vybrala záměrně, protože jsem se o stav distančního vzdělávání na katedrách a ústavech uvedených univerzit zajímala již ve svém kvalitativním výzkumu. Ukázky obou typů dotazníků jsou součástí této bakalářské práce jako Příloha 3 a Příloha 4.

O spolupráci jsem požádala studijní oddělení jednotlivých fakult, aby odkaz na dotazník s průvodním dopisem poslali hromadným mailem všem studentům, kteří studují prezenční nebo kombinovanou formu bakalářského a magisterského stupně prostřednictvím informačního systému školy. Celkem jsem obeslala 11 studijních referentek. Pouze od referentky z Husitsko-teologické fakulty Univerzity Karlovy jsem dostala odpověď, že dotazník přeposlala studentům. Referentka z Jihočeské univerzity mi sdělila, že nemá možnost posílat hromadné maily, ale že moji prosbu přeposílá garantovi předmětu Sociální pedagogika (SoP). Referentka z Ostravské univerzity mi také sdělila, že nemá možnost zasílat hromadné e-maily, ale protože sama studuje SoP, dotazník rozeslala svým spolužákům. Referentka z UTB mě zdvořile informovala, že informační systém není určen k takovým úkonům. Referentky z Univerzity v Hradci Králové a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se mi neozvaly vůbec. Dotazník vyplnilo celkem 83 studentů.

Dotazník s průvodním dopisem pro zaměstnance výše zkoumaných kateder pedagogických fakult jsem s využitím veřejně dostupných e-mailových kontaktů poslala přímo konkrétním lidem. Celkem jsem oslovila 79 respondentů, dotazník vyplnilo 25 respondentů.

Dotazník jsem vytvořila pomocí veřejně dostupného nástroje Google Forms, jehož součástí je nejen možnost tvorby dotazníku, ale i jeho statistické vyhodnocení v procentech.

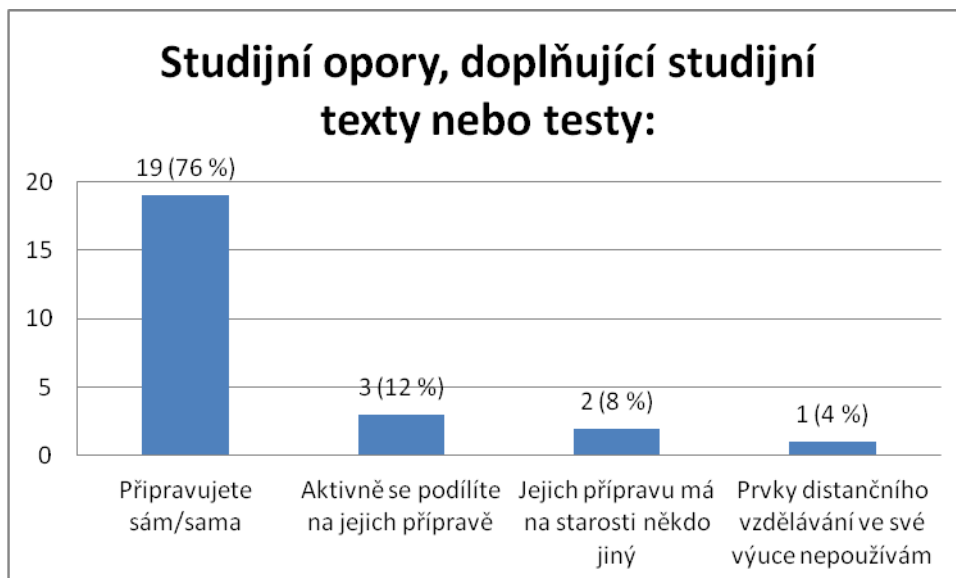
Dotazník vyplnilo 25 zaměstnanců, přičemž všichni znali pojem DiV. Nejčastěji zastoupenou rolí v procesu vzdělávání byla dvojrole vyučující/tutor (56 %) a garant předmětu, kde se prvky DiV vyskytují (28 %).

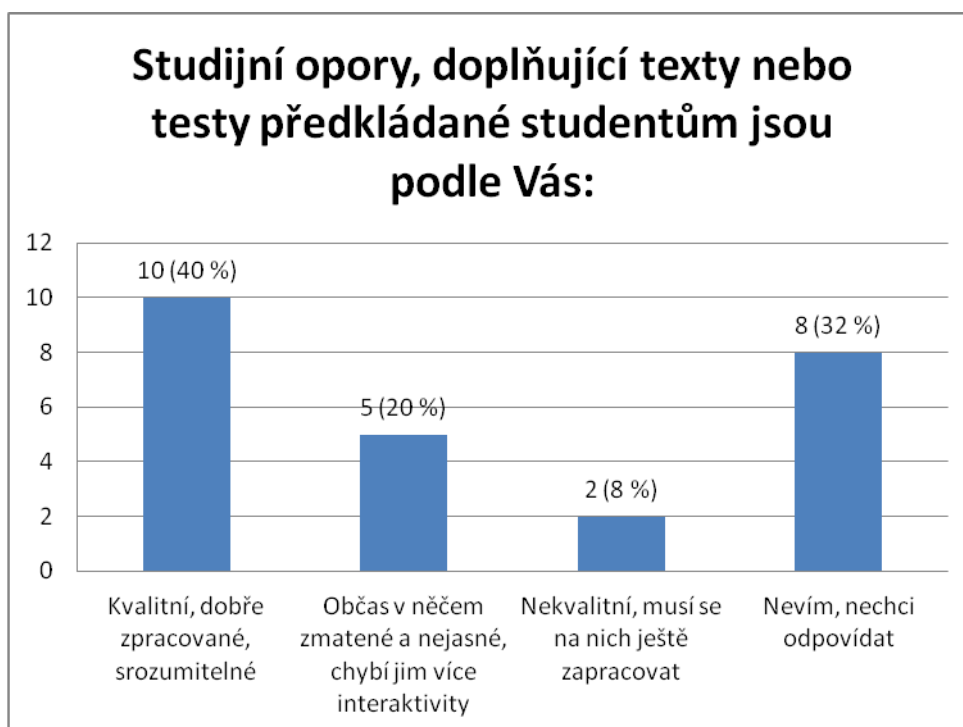
Obrázek 1: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 3 v dotazníku pro zaměstnance.

Odpovědi na otázky č. 4 (*Studijní opory, doplňující studijní texty nebo testy:*) a č. 7 (*Pokud studijní opory nebo doplňující texty tvoříte sami nebo se na tvorbě podílíte, tak:*) nám ukazují, že většina (76 %) respondentů uvedla, že si studijní opory připravují sami na úkor jiné činnosti (68 %).

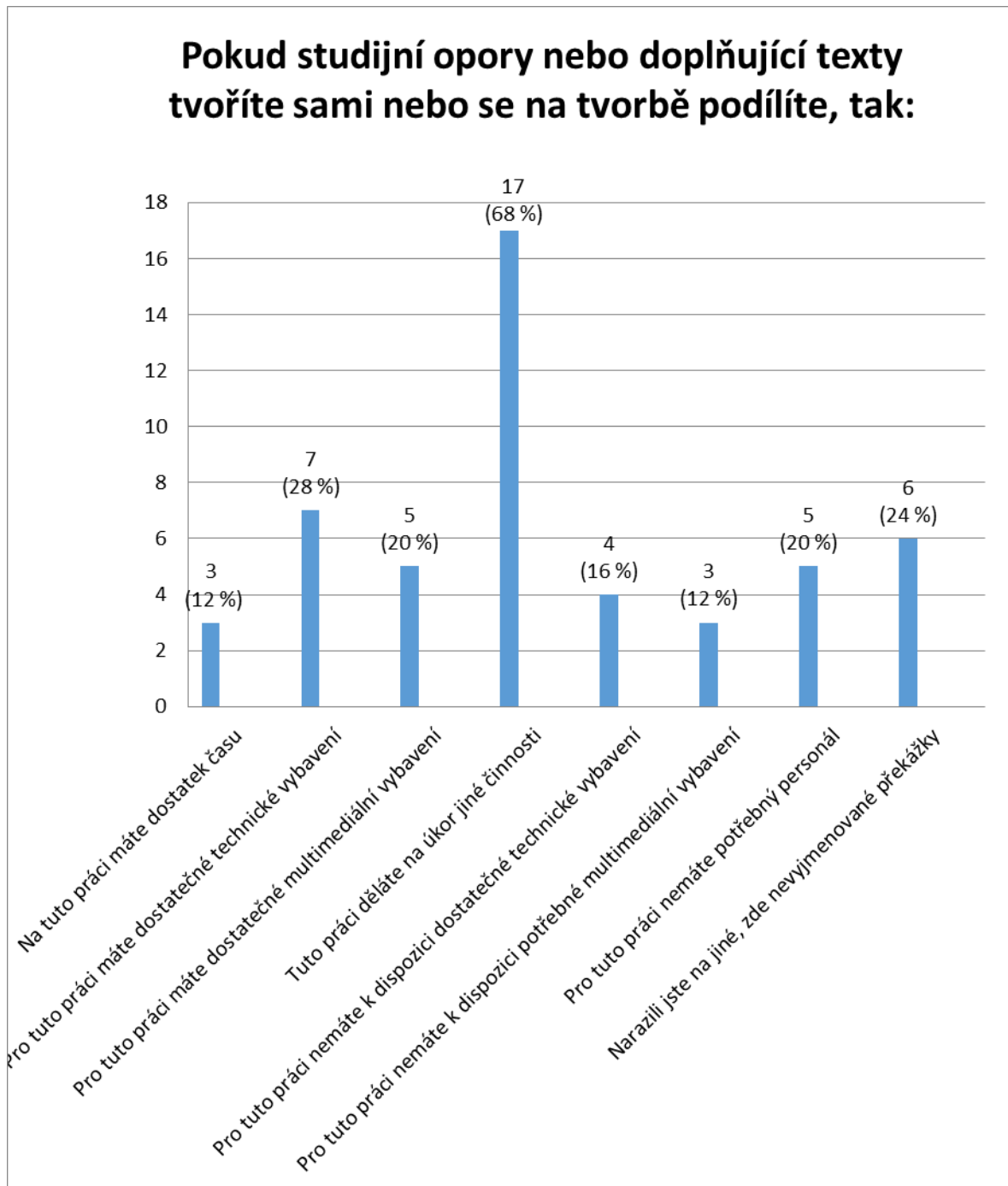
Ačkoliv účastníci dotazníkového průzkumu uvedli, že si studijní opory připravují sami (již zmíněných 76 %) nebo se na přípravě aktivně podílí (12 %), jen 12 % udává, že na tuto práci má dostatek času. I když plných 8 % dotazovaných nechtělo na otázku číslo 5 odpovědět (*Studijní opory, doplňující texty nebo testy předkládané studentům jsou podle Vás:*), 40 % si myslí, že jsou opory kvalitně zpracované. O polovinu méně, tedy 20 % respondentů se domnívá, že jsou opory občas zmatené, nejasné a chybí jim interaktivita.

Obrázek 2: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 4 v dotazníku pro zaměstnance.

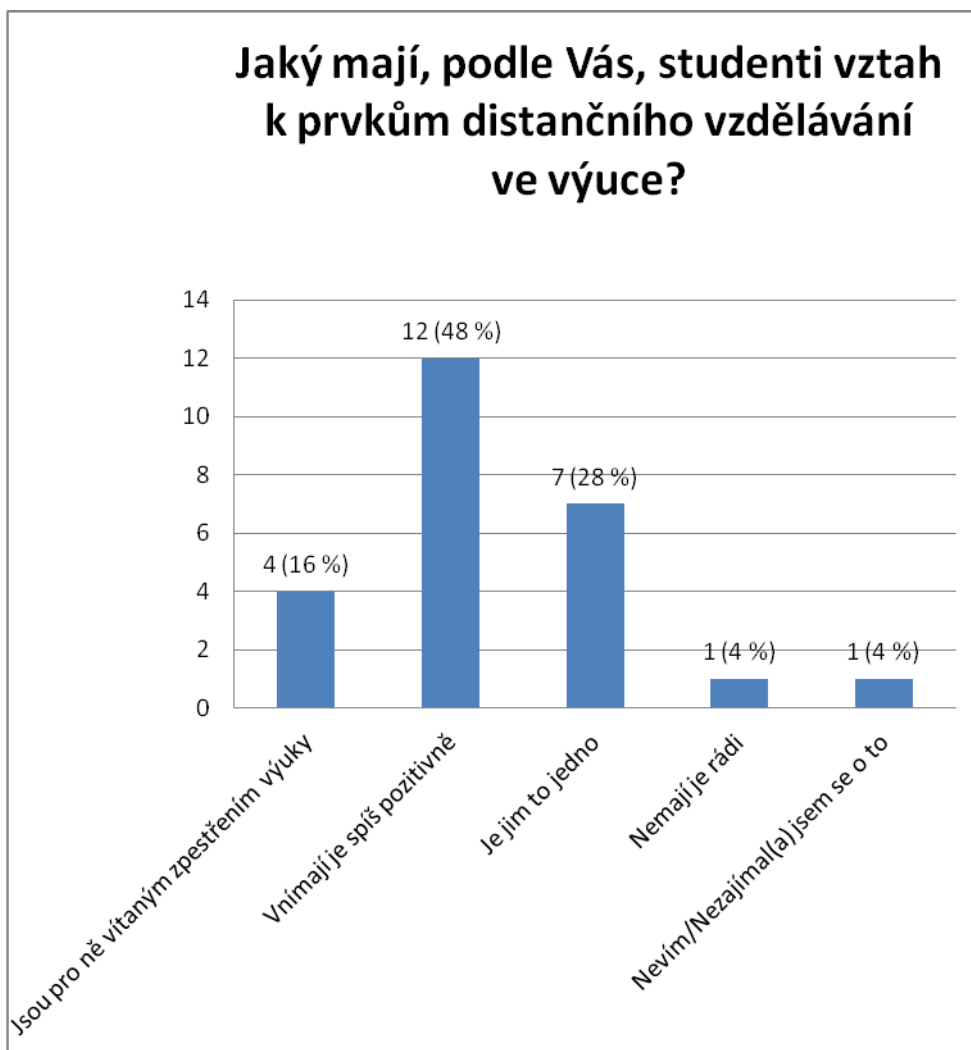

Obrázek 3: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 5 v dotazníku pro zaměstnance.

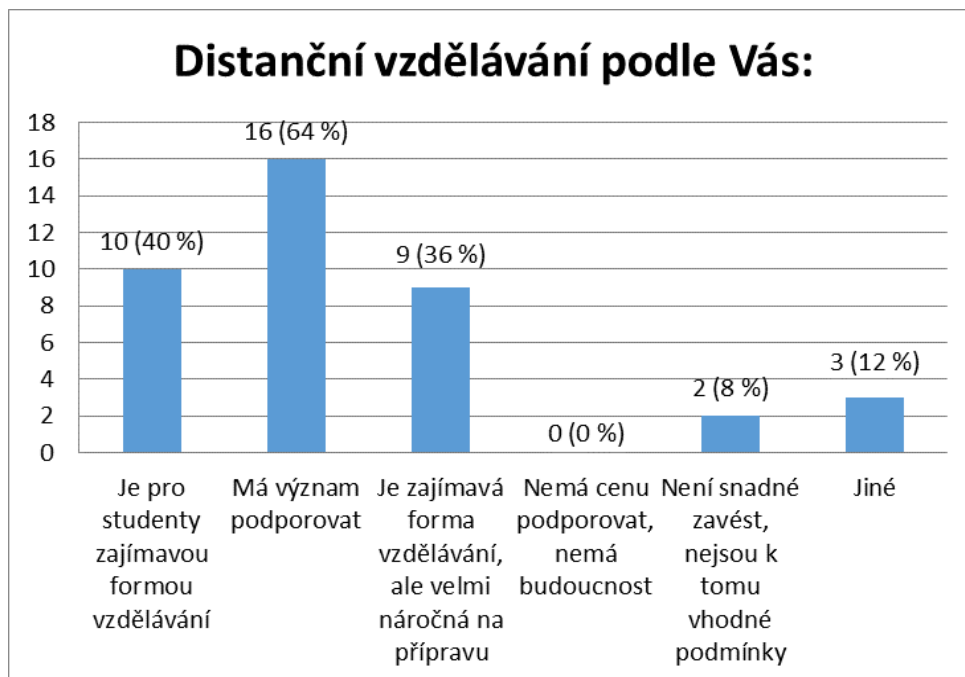

Obrázek 4: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 7 v dotazníku pro zaměstnance.

I když si 28 % pedagogických pracovníků u otázky číslo 6 (*Jaký mají, podle Vás, studenti vztah k prvkům distančního vzdělávání ve výuce?*) myslí, že je studentům tato forma vzdělávání jedno, přesto výsledky u otázky číslo 8 (*Distanční vzdělávání podle Vás:*) ukazují, že tuto formu vzdělávání má význam podporovat (64 %).

Obrázek 5: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 6 v dotazníku pro zaměstnance.

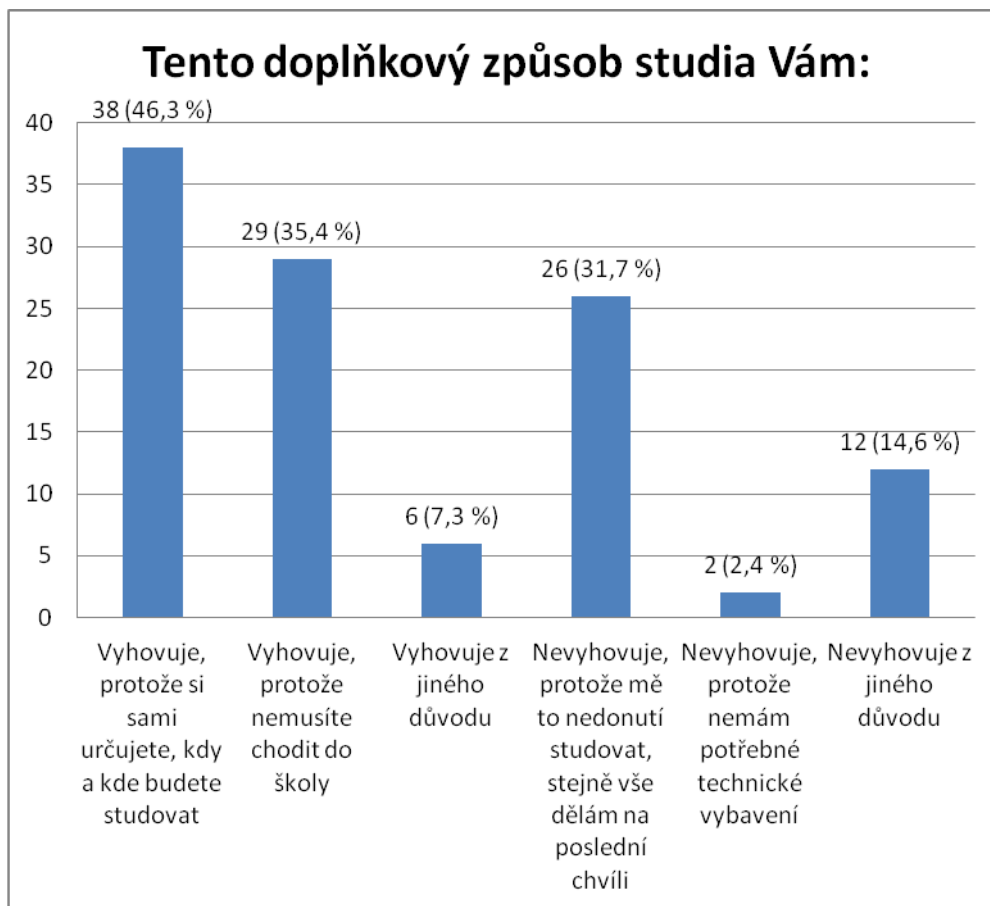

Obrázek 6: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 8 v dotazníku pro zaměstnance.

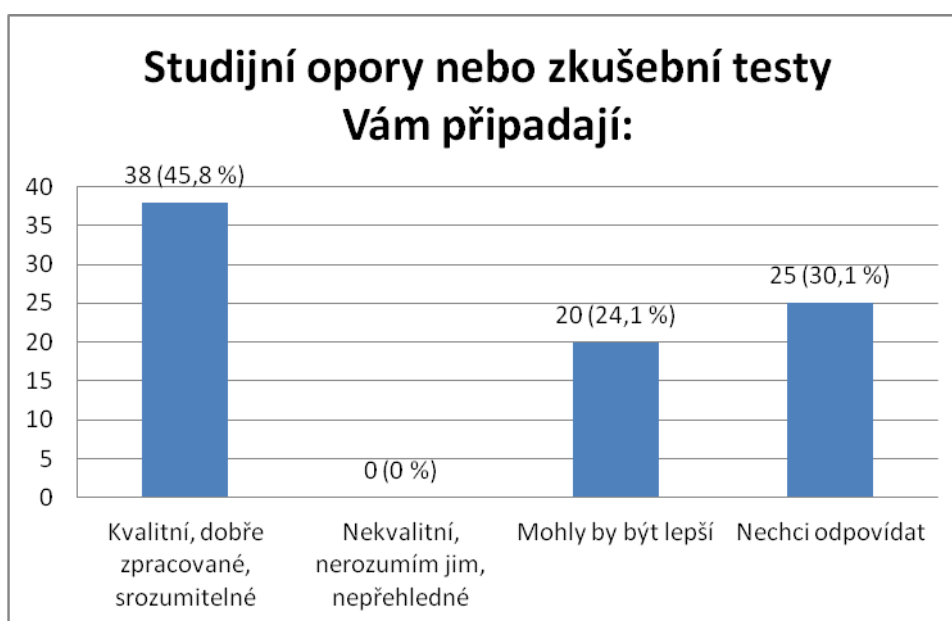
Většině respondentů z řad studentů způsob výuky s prvky DiV vyhovuje, ať už kvůli tomu, že si sami mohou určovat, kdy a kde budou studovat (46,3 %) nebo proto, že nemusí chodit do školy (35,4 %).

Téměř polovina studentů (45,8 %) si myslí, že studijní opory nebo zkušební testy jsou kvalitní, srozumitelné a dobře zpracované.

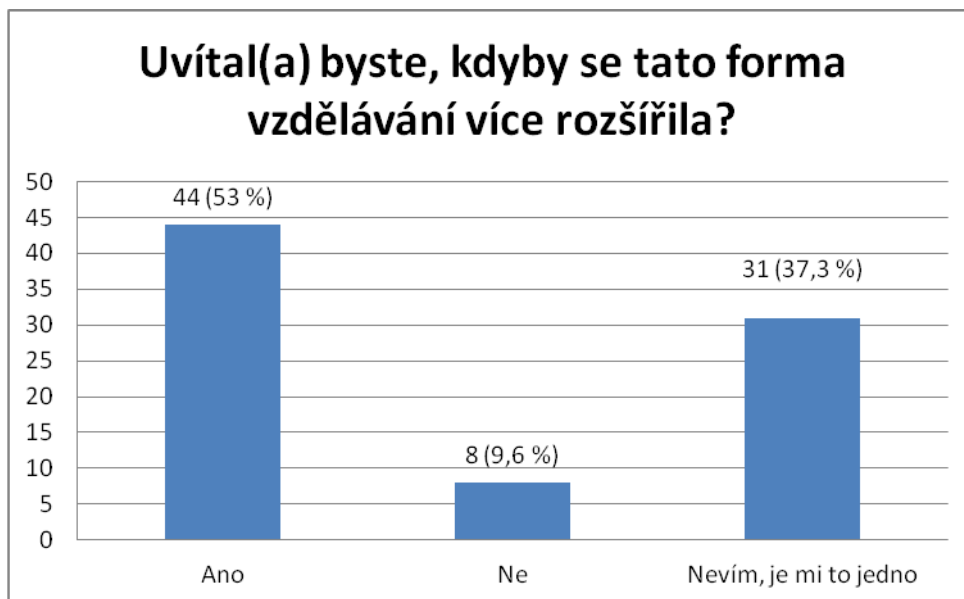
I přesto, že výsledky v otázce číslo 5 (*Tento doplňkový způsob studia Vám:)* ukazují, že téměř polovině respondentů (48,7 %) tento způsob studia nevyhovuje, sedmá otázka (*Uvítal(a) byste, kdyby se tato forma vzdělávání více rozšířila?*) odhaluje, že pouze 9,6 % studentů je proti.

Obrázek 7: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 5 v dotazníku pro studenty.

Obrázek 8: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 6 v dotazníku pro studenty.

Obrázek 9: Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 7 v dotazníku pro studenty.

4.2 Výzkumná zpráva, diskuze o výsledcích výzkumu a doporučení do praxe

Výsledná zjištění výzkumného šetření pomocí kvalitativní strategie výzkumu interpretují ve výzkumné zprávě technikou **vyložení karet**. Výsledky doplňujícího výzkumu pomocí kvantitativní strategie vyhodnocené statisticky jsou popsány odděleně, v závěru této zprávy.

4.2.1 Hlavní výsledky kvalitativního výzkumu

Distanční vzdělávání

Kvalitativní výzkum ukázal, že ačkoliv je obor „Sociální pedagogika“ akreditován na šesti, hlavně pedagogických fakultách českých univerzit, pouze na čtyřech jsou využívány prvky distančního vzdělávání alespoň jako jedna z metod vyučování. Míru zastoupení distančního vzdělávání v daném oboru nebylo možné zjistit u Univerzity Karlovy v Praze a Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Na veřejně přístupných

internetových stránkách těchto pedagogických fakult nebyly dostupné karty předmětů ani další podrobné informace ke studiu zkoumaného oboru. Na dotazy v rámci e-mailové komunikace jsem z těchto fakult nedostala odpověď. Výzkum ukázal, že čistě distanční forma výuky jakéhokoliv předmětu pro obor „Sociální pedagogika“ není schválena na žádné fakultě. Pokud má DiV na fakultě zastoupení, je aplikováno pouze pro bakalářský stupeň, prezenční a kombinovanou formu studia. Výjimku tvoří UTB Zlín, kde je DiV uplatňováno pro bakalářský i magisterský stupeň studia. Vzhledem k tomu, že v době probíhajícího výzkumu nebylo prezenční studium magisterského stupně poskytováno, je UTB Zlín jedinou univerzitou, která prvky DiV používá ve všech nabízených stupních a formách studia. Univerzitami, kde je distanční vzdělávání zastoupeno nejčastěji, jsou Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ostravská univerzita v Ostravě a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

E-learning, Moodle

Distanční vzdělávání funguje v současné době díky důležitému technologickému prvku: E-learningu. Nejen že je vhodným prvkem pro kombinované studium, je i využívaným doplňkem prezenční výuky. Na všech fakultách, kde byly veřejně přístupné karty předmětů, se používá LMS Moodle. Na Ostravské univerzitě je e-learning a Moodle využíván pro domácí přípravu nebo ukončení v obou formách studia pouze ve třech předmětech. Studenti kombinované formy mají v sylabu předmětů, vyjmenovaných v kapitole 4.8, uvedené povinné studium nebo plnění úkolů studijních opor. Za předpokladu, že se na všech zkoumaných fakultách vyučují stejné nebo alespoň obsahově podobné předměty, má Katedra pedagogiky a psychologie Jihočeské univerzity přístupných nejméně osm studijních opor. Díky mé špatně položené otázce v e-mailové komunikaci jsem jich více nezjistila. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně nabízí e-learning zejména jako metodu výuky. Moodle je určený pro distribuci úkolů a e-learningových kurzů.

4.2.2 Výsledky doplňujícího výzkumu

Jak již bylo uvedeno, dotazníky jsem posílala e-mailem. U zaměstnanců, kde byl známý počet oslovených respondentů, byla návratnost necelých 32 %. Jak uvádí Průcha (1995), nízká návratnost je u tohoto typu distribuce velká nevýhoda.

Doplňující výzkum ukázal, že zásadními negativy při tvorbě studijních opor je časová náročnost, celková pracovní vytíženost a personální zabezpečení. Naopak je dobré vědět, že technické a multimediální vybavení pro tvorbu opor je na vyhovující úrovni. Většina studentů i zaměstnanců se i přes tyto výsledky shodla na tom, že předkládané studijní opory jsou kvalitně a srozumitelně zpracované.

Další shoda obou skupin respondentů byla v otázce budoucnosti DiV: Uvítali by, aby se tato forma vzdělávání podporovala a v budoucnu více rozšířila.

Ačkoliv je to ze strany zaměstnanců pouze jejich subjektivní názor, s posluchači se shodují i v náhledu na to, jak právě studenti DiV hodnotí. Většinou vyhovuje samostatnost a volnost při studiu, což podporuje názor většiny zaměstnanců, že je studenti vnímají kladně.

4.3 Diskuze o výsledcích smíšeného výzkumu a doporučení do praxe

Specializace v pedagogice, obor „Sociální pedagogika“ se v České republice vyučuje na Pedagogických fakultách pouze šesti univerzit: Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, Ostravské univerzitě v Ostravě, Univerzitě Hradec Králové, Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Univerzitě Karlově v Praze a Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

Kvalitativní výzkum potvrdil, že distanční vzdělávání se vyskytuje na čtyřech univerzitách: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ostravská univerzita v Ostravě, Univerzita Hradec Králové a Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Nejedná se však o akreditované samostatné předměty, nýbrž pouze o metodu výuky. Tím byly zodpovězené dílčí otázky *„Na kterých univerzitách / vysokých školách v České republice se vyskytuje distanční vzdělávání v oboru Sociální pedagogika? V jaké podobě se využívá distanční vzdělávání v oboru Sociální pedagogika?“*

Je zajímavé, že ačkoliv fakulty poskytují i navazující formu studia, prvky distančního vzdělávání jsou, s výjimkou Univerzity Tomáše Bati, dostupné pouze studentům bakalářského stupně. Je možné, že za tímto faktem stojí výsledky, které přinesl kvantitativní výzkum: Autoři vytváří studijní opory na úkor jiné činnosti, velkým nedostatkem je pro ně čas. I když se mi nepodařilo dotazník rozšířit mezi studenty

magisterského stupně, většina jejich kolegů bakalářů se shodla, že by uvítali, kdyby se distanční forma výuky dále rozšiřovala.

Obecně je známo (a z vlastní zkušenosti mohu potvrdit), že tvorba e-learningového kurzu a studijních opor je časově velmi náročná činnost. Studenti ostře vnímají každé sebemenší klopýtnutí tutora, což je, jak ukázaly výsledky dotazníkového šetření, většinou ta samá osoba, která tvoří studijní opory. Při vyplňování testu či odevzdávání úkolu přestane fungovat síť z důvodu přetížení, protože většina studentů se rozhodla nechat splnění povinnosti na poslední chvíli. Dalším příkladem mohou být špatně se zobrazující studijní materiály nebo nefunkční tutoriály v různých programech a internetových prohlížečích. Ačkoliv se vyučující při přípravě kurzů snaží těmto nepříjemnostem předejít, průběh výuky není nikdy bez potíží.

Výzkum ukázal, s jakými problémy se autoři studijních opor potýkají – počínaje časovou a pracovní vyčerpáním, chybějícím personálním zabezpečením konče. Dílčí otázka „*Jaké jsou překážky implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?*“ byla, dle mého názoru, zodpovězena. Každé fakultě bych doporučila přijmout pracovníka, který by měl na starosti pouze tvorbu celých e-learningových kurzů nebo alespoň studijních opor. Vyzkoušela jsem si, že to je práce na celý pracovní úvazek.

Kvantitativní výzkum mezi studenty ukázal, že většině distanční metoda výuky vyhovuje a uvítala by, kdyby se více rozšířila. Největší předností je to, že si student sám určuje, kdy a kde bude studovat, možnost dodatečného procházení studijního textu a vhodnější skloubení se zaměstnáním. Podle mého názoru nebyl vzorek respondentů reprezentativní z důvodu malého výběrového souboru. Nemohu tedy tvrdit, že zjištěné výsledky jsou platné pro celý základní soubor – pro studenty SoP všech zkoumaných univerzit. I tak si myslím, že dílčí otázka „*Jaké jsou výhody implementace distančního vzdělávání v oboru Sociální pedagogika v současné době na univerzitách / vysokých školách v České republice?*“ byla zodpovězena.

7,3 % respondentů sdělilo, že jim v této formě studia chybí osobní kontakt s vyučujícím, interakce a vysvětlení látky v případě, že ji nepochopí. Jsem toho názoru, že uvedená negativa by mohly částečně kompenzovat online webináře a pravidelné konzultační hodiny, což je mé další doporučení.

V souvislosti s odpovědí na dílčí otázku týkající se překážek implementace DiV na VŠ / univerzitách v ČR vyplývá, že univerzity mají v implementaci DiV několik možností, které doporučují:

1. Zaměřit pozornost fakult na tvorbu předmětů využíváním DiV při vytváření akreditačních spisů.
2. Zvýšit zastoupení e-learningové výuky v jednotlivých předmětech oboru sociální pedagogiky.
3. Najít finanční zdroje a personálně posílit stav zaměstnanců na dotyčných katedrách.
4. Přerozdělit pracovní náplně stávajících zaměstnanců tak, aby se tvorbě studijních opor mohl věnovat alespoň jeden zaměstnanec na plný úvazek.
5. Přerozdělit pracovní náplně studijních referentů s ohledem na nové požadavky DiV vzdělávání.
6. Vytvořit pracovní skupinu, složenou z jednotlivých tutorů, která by se tvorbou a implementací studijních opor zabývala na fakultní úrovni.
7. Vytvořit pracovní skupinu, která by se zabývala implementací prvků distančního vzdělávání na úrovni všech zkoumaných univerzit. Měla by být složená ze zástupců jednotlivých fakult, kteří jsou zároveň členy pracovních skupin na fakultní úrovni.
8. Vytvořit pracovní skupinu pro monitorování a plánování rozvoje DiV na univerzitní úrovni.
9. Výzkum v oblasti implementace DiV v oborech VŠ a univerzit s humanitním zaměřením na celospolečenskou úroveň.
10. Spolupráci univerzit s MŠMT na metodickém plánování rozvoje DiV v ČR.

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala možnostmi implementace distančního vzdělávání v oboru sociální pedagogika v České republice.

Teoretická část se orientuje na problematiku distančního vzdělávání, srozumitelně seznamuje s definicemi pojmu, principy a historickým vývojem.

Postupným rozvojem informačních a komunikačních technologií, je stále častěji důležitou součástí distančního vzdělávání také e-learning. Pojem, různé typy a druhy e-learningu, jeho výhody a nevýhody popisuje druhá kapitola. Teoretickou část uzavírá kapitola, která se věnuje studijním materiálům a komunikaci v distančním vzdělávání, nabízí základní přehled o tom, jak by se studijní materiály měly tvořit, jak by měly vypadat a jaké jsou možnosti komunikace v online kurzech.

Smíšeným výzkumem k dané problematice, kde hlavním byl kvalitativní a doplňujícím kvantitativní výzkum, jsem přišla k zajímavým závěrům i doporučením pro praxi.

Výzkum ukázal, že i když jsem na začátku výzkumu předpokládala, že se tato forma vzdělávání používá zejména na technických vysokých školách, tak univerzity a vysoké školy s humanitním zaměřením nejsou pozadu. Vyšlo najevo, že z šesti zkoumaných fakult je distanční vzdělávání nebo jeho prvky opakovaně zastoupeno na třech fakultách. Ze širšího úhlu pohledu bylo zajímavé zjištění, že obor „Sociální pedagogika“ je v České republice akreditován pouze na šesti univerzitách.

Další pozoruhodný výsledek, který je však jen vedlejším efektem, byla míra přístupných informací pro budoucí zájemce o studium. V dnešní době, kdy jsou středoškoláci dostatečně počítačově gramotní, nebylo u některých fakult možné dohledat informace o předmětech, které jsou v daném oboru přednášeny. Zveřejnění karet předmětů bylo ukázkové u dvou univerzit: Ostravské univerzity a Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Zveřejnění karet předmětů považuji za důležitou pomůcku v rozhodování o tom, kam student střední školy pošle svoji přihlášku ke studiu na vysoké škole.

Bakalářská práce je přínosem v oboru sociální pedagogika, protože poukazuje na zájem studentů sociální pedagogiky o implementaci distanční formy studia na vysokých školách humanitního typu. Prezентuje totiž fakt, že i když se vysoké školy a univerzity snaží část samostatnosti při vzdělávacím procesu přenést na studenty postupným zařazováním prvků distančního vzdělávání do výuky, neděje se tak všude. Ačkoliv je kombinovaná forma

studia definována jako spojení prezenční a distanční formy, míra zastoupení prvků distančního vzdělávání je v kombinované formě studia nižší, než v prezenční formě.

Závěrem doporučuji všem vysokým školám / univerzitám, bez rozdílu zaměření, držet krok s vývojem informačních a telekomunikačních technologií, které mohou studentům přinést oživení klasického způsobu výuky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. 2013. *Tutor a jeho role v distančním vzdělávání a v e-learningu*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-802-4437-958.
- BIERNÁTOVÁ, Olga a Jan SKŮPA. 2011. *Bibliografické odkazy a citace dokumentů dle ČSN ISO 690 (01 0197) platné od 1. dubna 2011* [online]. Brno [cit. 2016-10-01].
Dostupné z: <http://www.citace.com/CSN-ISO-690>
- BURGEROVÁ, Jana, Martina MANĚNOVÁ a Martina ADAMKOVIČOVÁ. 2013. *Nástroje Moodle podporující komunikaci a kooperaci*. In: KANCÍR (ed.). *Aktuální otázky přírodovědo-technických předmětů a přerezových tém v primární edukaci: online konference 23. – 25. 10. 2013* [online]. Prešov: Pedagogická fakulta PU v Prešove [cit. 2015-12-28]. ISBN 978-80-555-0994-5. Dostupné z:
https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kancir1/subor/Burgerova_Manenova_Adamkovicova.pdf
- CESNET, *Historie národní sítě pro vědu, výzkum a vzdělávání*. 1996. [online] 17. 8. 2015 [cit. 2015-11-12]. Dostupné z: <https://www.cesnet.cz/sdruzeni/dokumenty/historie-narodni-site-pro-vedu-vyzkum-a-vzdelavani/>
- COLE, Jason a Helen FOSTER. 2007. *Using Moodle* [online]. 2nd ed. Sebastopo: O'Reilly Media [cit. 2015-12-29]. ISBN 978-0-596-52918-5. Dostupné z:
www.capecod.edu/files/using_moodle.pdf
- CSVŠ - *Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i.* ©2008. [online][cit. 2015-12-28].
Dostupné z: http://www.csvs.cz/csvs_ncdiv.shtml
- ČESKÁ REPUBLIKA. 1998. Zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *111/1998 Sb.* částka 39. Dostupné také z:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111>
- DRLÍK, Martin. 2013. *Moodle: kompletní průvodce tvorbou a správou elektronických kurzů*. 1. vyd. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-3759-8.
- Fakulta strojního inženýrství, Vysoké učení technické v Brně*. 2013. [online][cit. 2015-10-18]. Dostupné z: <http://www.fme.vutbr.cz/>
- GAVORA, Peter. 2010. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 2., rozš. české vyd. Překlad Vladimír Jůva, Vendula Hlavatá. Brno: Paido. ISBN 978-80-7315-185-0.

Husitská teologická fakulta: Univerzita Karlova v Praze. ©2015. [online][cit. 2015-10-11].
Dostupné z: <http://www.htf.cuni.cz/>

JIHOČESKÁ UNIVERZITA. 2015. *Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity* [online][cit. 2015-10-02]. Dostupné z: <http://www.pf.jcu.cz/>

MANĚNA, Václav. 2015. *Moderně s Moodle: jak využít e-learning ve svůj prospěch* [online]. Praha: CZ.NIC, z.s.p.o. [cit. 2015-12-28]. ISBN 978-80-905802-7-5. Dostupné z: <http://www.moodlepartner.cz/Blog/publikace-o-moodle>

Moodle - Open source learning platform. 2011. [online]10. 2. 2015 [cit. 2015-03-01].
Dostupné z: <https://moodle.org/>

NOCAR, David. 2006. *Příručka pro tutorý I. část.* Univerzita Palackého v Olomouci [online]. 23. 11. 2012 [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: http://elearning.upol.cz/barborka/course/P_GHH-12561428Y/file/S_GLH-193706NF5-20061117193729.pdf

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA V OSTRAVĚ. ©2006-2015. *Pedagogická fakulta OU* [online][cit. 2015-10-04]. Dostupné z: <http://pdf.osu.cz/>

PALÁN, Zdeněk. 2002. Dějiny distančního vzdělávání v ČR. *Andromedia.cz: Andragogický slovník* [online]. [cit. 2015-12-19]. Dostupné z: <http://www.andromedia.cz/andragogicky-slovník/dejiny-distancniho-vzdelavani-v-cr>

PRŮCHA, Jan. 1995. *Pedagogický výzkum: uvedení do teorie a praxe.* 1. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 80-718-4132-3.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. 2001. *Pedagogický slovník.* 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál. ISBN 80-717-8579-2.

ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. 2012. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia.* 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4152-9.

ŠKRABAL, Jan. 2012. *Kombinovaná forma výuky s podporou e-learningu.* Praha. Diplomová práce. Bankovní institut vysoká škola Praha, Katedra matematiky, statistiky a informačních technologií. Vedoucí práce Ing. Lukáš Herout.

ŠVARŤÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. 2007. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách.* Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-313-0.

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ. ©2010-2015. *Univerzita Hradec Králové - Pedagogická fakulta* [online][cit. 2015-10-06]. Dostupné z: www.uhk.cz/pdf

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ. 2000. *Fakulta humanitních studií, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online][cit. 2015-10-15]. Dostupné z: <http://www.utb.cz/fhs>

UJEP - Pedagogická fakulta. 2015. [online][cit. 2015-10-09]. Dostupné z: <http://www.pf.ujep.cz/>

ZLÁMALOVÁ, Helena. [2002]. Principy distanční vzdělávací technologie a možnosti jejího využití v pedagogické praxi na technických vysokých školách. *Využití distanční vzdělávací technologie v pedagogické praxi na technických vysokých školách* [online][cit. 2016-02-29]. Dostupné z: <http://virtual.cvut.cz/telel/zlamalova.html>

ZLÁMALOVÁ, Helena. 2008. *Distanční vzdělávání a eLearning: učební text pro distanční studium*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha. ISBN 978-80-86723-56-3.

ZLÁMALOVÁ, Helena. 2009. Distanční vzdělávání. In: *Pedagogická encyklopedie*. Vyd. 1. PRŮCHA, Jan, editor. Praha: Portál, s. 514-519. ISBN 978-80-7367-546-2.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CBT	Computer-Based Training
CD-ROM	Optický záznamový nosič
ČADUV	Česká asociace distančního univerzitního vzdělávání
ČR	Česká republika
DiV	Distanční vzdělávání
DVD-ROM	Optický záznamový nosič pro data ve vysoké kvalitě
EADTU	European Association of Distance Teaching Universities
ETF	European Training Foundation
IKT	Informační a komunikační technologie
IMS	Institut mezioborových studií Brno
JU	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
LMS	Systemy pro řízení výuky
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NCDiV	Národní centrum distančního vzdělávání
OU	Open University
OUO	Ostravská univerzita v Ostravě
PHARE	Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy (Evropský fond)
SoP	Sociální pedagogika
TBT	Technology-Based Training
UHK	Univerzita Hradec Králové
UJEP	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
UK	Univerzita Karlova v Praze
USA	Spojené státy americké
USB flash disk	Přenosné paměťové zařízení
UTB	Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
ÚJ	Ústav jazyků
ÚMVI	Ústav materiálových věd a inženýrství
VŠ	Vysoká škola/vysoké školy
WBT	Web-Based Training

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek 1 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 3 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 2 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 4 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 3 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 5 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 4 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 7 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 5 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 6 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 6 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 8 v dotazníku pro zaměstnance
- Obrázek 7 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 5 v dotazníku pro studenty
- Obrázek 8 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 6 v dotazníku pro studenty
- Obrázek 9 Grafické zobrazení počtu odpovědí na otázku 7 v dotazníku pro studenty

SEZNAM TABULEK

- Tabulka 1 Přehledová tabulka výskytu studia Sociální pedagogiky
na univerzitách v ČR
- Tabulka 2 Přehled výskytu studia Sociální pedagogiky na univerzitách
v ČR – stav po doplnění informací

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Ukázka e-mailové komunikace
Příloha 2	Ukázka analýzy textu – UTB FHS
Příloha 3	Dotazník – zaměstnanci
Příloha 4	Dotazník - studenti

PŘÍLOHA P 1: UKÁZKA E-MAILOVÉ KOMUNIKACE

Zimbra

drabantova@fme.vutbr.cz

Re: zaslání informací - žádost

Od : Miroslav Procházka <mproch@pf.jcu.cz>

Předmět : Re: zaslání informací - žádost

Komu : Martina DRABANTOVÁ <drabantova@fme.vutbr.cz>

Dobrý den, pokusím se v rychlosti některé informace...

Dne 12.10.2015 v 14:54 Martina DRABANTOVÁ napsal(a):

Dobrý den,
obracím se na Vás s žádostí o pomoc.

V rámci výzkumu ke své bakalářské práci na téma "Distanční vzdělávání v sociální pedagogice" se snažím na stránkách pedagogických a jiných fakult (které mají obor "Sociální pedagogika" akreditován) zjistit, zda se při výuce v povinných či povinně-volitelných předmětech nějak (nebo za vůbec) využívá prvků distančního vzdělávání nebo e-learningu.

Protože na webových stránkách vaší fakulty tyto informace nemohu dohledat, můžete mi, prosím, sdělit odpovědi na níže uvedené otázky?

I když vím, že odpovědi "nevysypete z rukávu", budu Vám za ně vděčna.
Vaše pomoc je pro mě velmi cenným přínosem.

Pokud by můj dotaz nespadal do Vaší kompetence, přepošlete jej, prosím, správné osobě.
Děkuji.

S pozdravem a přáním hezkého dne
Martina Drabantová, Brno

1/ Je některý z povinných a povinně-volitelných předmětů oboru "Sociální pedagogika" akreditován pro distanční formu? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.

v akreditaci kombinované formy studia není specifikován žádný předmět jako vyloženě distanční předmět...

2/ Je distanční studium v některých předmětech nabízeno jako forma výuky? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.
ne, také ne

3/ Využívá se v některém předmětu e-learningový systém (např. Moodle) k výuce

nebo ke zkoušce? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.

ano, moodle je zřízen pro výuku povinných předmětů :

<http://moodle.pf.jcu.cz/course/index.php?categoryid=33>

Kategorie kurzů:

[Základy managementu](#)

[ÚVOD DO STUDIA PRÁVA](#)

[Sociální pedagogika II](#)

[Sociální pedagogika I](#)

**4/ Jsou v některém předmětu doporučené k samostudiu distanční studijní opory?
Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu.**

ano, přehled lektroř a předmětů, ke kterým jsou k dispozici podpory:

<http://moodle.pf.jcu.cz/course/index.php?categoryid=7>

5/ Je distanční vzdělávání nebo e-learning jedním z témat (okruhů), které se v některém předmětu přednáší? Pokud ano, prosím o uvedení názvu předmětu a přesné znění přednášeného tématu.

Ano, jde o předmět Didaktika vzdělávání mládeže a dospělých KPE/SVCK5 4 (Mgr. Najmonová)

PŘÍLOHA P 2: UKÁZKA ANALÝZY TEXTU – UTB FHS

Předmět: **Personální management**

Název předmětu	Personální management
Kód předmětu	UPV/PP6PM
Organizační forma výuky	Přednáška
Úroveň předmětu	Bakalářský
Rok studia	3
Semestr	Letní
Počet ECTS kreditů	5
Vyučovací jazyk	Čeština
Statut předmětu	Povinný
Způsob výuky	Kontaktní
Studijní praxe	Nejedná se o pracovní stáž

Doporučené volitelné součásti programu Není

Vyučující

- Matošková Jana, Ing. Ph.D.
- Gregar Aleš, doc. PhDr. Ing. CSc.

Výstupy z učení

Cílem předmětu je seznámit s problematikou řízení lidského potenciálu, který je chápán jako jeden ze zdrojů rozvoje podniku. Kvalifikovaný a motivovaný personál podniku je předpokladem vysokého standardu výkonnosti a konkurenční schopnosti podniku. Výklad pojednává o tom, jak v systému řízení podniku tento požadavek zabezpečit ve vztahu k vyhledávání, výběru, příjmu a adaptaci pracovníků, jejich odborné přípravě a kvalifikačnímu rozvoji, hodnocení výkonnosti, přípravě sociálního programu podniku. Je podána charakteristika vývoje názorů na pojetí personálního řízení od administrativního, přes sociální k manažerskému modelu personálního řízení. Výklad se

dotýká i oblasti pracovních vztahů a tvorby organizační kultury ve vztahu k řízení lidských zdrojů.

Student rozumí významu řízení lidských zdrojů ve vztahu ke konkurenceschopnosti organizace. Má znalosti o základních personálních činnostech a orientuje se v základní pracovně-právní legislativě. Ovládá základní terminologii dané oblasti.

Předpoklady

znalost základů managementu (předmět Management I.): funkce řízení, objekty řízení, základní manažerské dovednosti

Obsah předmětu

- Vývoj názorů na úlohu řízení lidských zdrojů v podniku. Moderní koncepce personálního řízení. - Analýza práce, vytváření pracovních úkolů a pracovních míst. Organizace pracovní doby. - Pracovní motivace a odměňování pracovníků. - Vyhledávání, výběr, příjem a adaptace pracovníků. - Řízení pracovního výkonu a hodnocení pracovníků. - Odchody pracovníků z organizace. - Vzdělávání a rozvoj pracovníků. - Informační zabezpečení personálního řízení. Personální evidence. - Organizační kultura a její složky. - Péče o pracovníky. - Pracovní vztahy. - Odbory a kolektivní vyjednávání. - Tvorba pracovního prostředí a pracovních podmínek. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.

Studijní aktivity a metody výuky

Monologická (výklad, přednáška, instruktáž), Dialogická (diskuze, rozhovor, brainstorming), Metody práce s textem (učebnicí, knihou), Týmová práce, **E-learning**

- Účast na výuce - 20 hodin za semestr
- Domácí příprava na výuku - 30 hodin za semestr
- Semestrální práce - 40 hodin za semestr
- Příprava na zkoušku - 60 hodin za semestr

Hodnotící metody a kritéria

Známka, Písemná zkouška, Analýza výkonů studenta, Rozbor portfolia studenta
Způsob zakončení předmětu - zkouška Požadavky k zápočtu: - získat hodnocení "splněno" či "splněno s pochvalou" za týmový úkol zadaný v prostředí **Moodle**.

Požadavky ke zkoušce: - Získání zápočtu. - Zvládnutí znalostí, které jsou vymezeny jednotlivými tématickými okruhy kursu. Zkouška je písemná. Písemný test musí být napsán alespoň na 60 %.

Doporučená literatura

- ARMSTRONG, M. *Řízení lidských zdrojů*. Praha : Grada, 2007.
- časopis. *HR FÓRUM*.
- DVOŘÁKOVÁ, Z. A KOL. *Personální řízení 1*. Praha, 2001. ISBN 80-245-0248-8.
- Dvořáková, Zuzana. *Management lidských zdrojů*. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-893-4.
- Gregar, Aleš. *Personální management : vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010. ISBN 978-80-7318-915-0.
- Kleibl, Jiří. *Řízení lidských zdrojů*. Vyd. 1. Praha : C. H. Beck, 2001. ISBN 8071793892.
- Koubek, Josef. *Anglicko-český výkladový slovník personalistiky*. Vyd. 1. Praha : Management Press, 2003. ISBN 8072610805.
- Koubek, Josef. *Řízení lidských zdrojů : základy moderní personalistiky*. 3. vyd. Praha : Management Press, 2001. ISBN 8072610333.
- Noviny. *Hospodářské noviny - příloha Kariéra + Kariéra speciál*.
- Periodikum Moderní řízení. *Periodikum Moderní řízení*.
- Urban, Jan. *Řízení lidí v organizaci : personální rozměr managementu*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2003. ISBN 8086395464.

PŘÍLOHA P 3: UKÁZKA DOTAZNÍKU - ZAMĚSTNANCI

Distanční vzdělávání v sociální pedagogice - zaměstnanci

Dobrý den,
studuji kombinovanou formu oboru "Sociální pedagogika". Chtěla jsem požádat maximálně o 5 minut Vašeho času na vyplnění dotazníku, který mi bude v rámci bakalářské práce sloužit ke zpřesnění zjištěných výsledků.

Velice Vám děkuji.

Martina Drabantová

1. Jste:

žena

muž

2. Znáte pojem "distanční vzdělávání" (DiV)?

Ano

Ne

Nejsem si zcela jist(a) definicí

3. V distančním vzdělávání máte roli:

Garanta předmětu, kde se prvky distančního vzdělávání vyskytují

Tutora

Vyučující/tutor

Ani jednoho

4. Studijní opory, doplňující studijní texty nebo testy: *

Myšleno pro distanční prvky ve výuce.

Připravujete sám/sama

Aktivně se podílíte na jejich přípravě

Jejich přípravu má na starosti někdo jiný

Prvky distančního vzdělávání ve své výuce nepoužívám.

5. Studijní opory, doplňující texty nebo testy předkládané studentům jsou podle Vás:

Myšleno pro distanční prvky ve výuce.

Kvalitní, dobře zpracované, srozumitelné

Občas v něčem zmatené a nejasné, chybí jim více interaktivity

Nekvalitní, musí se na nich ještě zapracovat

Nevím, nechci odpovídat

6. Jaký mají, podle Vás, studenti vztah k prvkům distančního vzdělávání ve výuce?

Jsou pro ně vítaným zpestřením výuky

Vnímají je spíš pozitivně

Je jim to jedno

Nemají je rádi

Nevím/Nezajímá(a) jsem se o to

7. Pokud studijní opory nebo doplňující texty tvoříte sami nebo se na tvorbě podílíte, tak:

Můžete zatrhnout více odpovědí.

Na tuto práci máte dostatek času.

Pro tuto práci máte dostatečné technické vybavení.

Pro tuto práci máte dostatečné multimediální vybavení.

Tuto práci děláte na úkor jiné činnosti.

Pro tuto práci nemáte k dispozici dostatečné technické vybavení.

Pro tuto práci nemáte k dispozici potřebné multimediální vybavení.

Pro tuto práci nemáte potřebný personál.

Narazili jste na jiné, zde nevyjmenované překážky.

Pokud jste v předchozí otázce odpověděl(a), že jste narazil(a) na jiné překážky. Jaké?

8. Distanční vzdělávání podle Vás:

Můžete zvolit více odpovědí.

Je pro studenty zajímavou formou vzdělávání.

Má význam podporovat.

Je zajímavá forma vzdělávání, ale velmi náročná na přípravu.

Nemá cenu podporovat, nemá budoucnost.

Není snadné zavést, nejsou k tomu vhodné podmínky.

Jiné

Pokud jste v předchozí odpovědi zvolil(a) odpověď "Jiné", vysvětlete, prosím:

PŘÍLOHA P 4: UKÁZKA DOTAZNÍKU – STUDENTI

Distanční vzdělávání v sociální pedagogice – studenti

Dobrý den,
studuji kombinovanou formu oboru "Sociální pedagogika". Chtěla jsem požádat maximálně o 5 minut Vašeho času na vyplnění dotazníku, který mi bude v rámci bakalářské práce sloužit ke zpřesnění zjištěných výsledků.
Velice Vám děkuji.
Martina Drabantová

1. Jste:

žena
muž

2. Studujete:

Bakalářský stupeň, prezenční forma
Bakalářský stupeň, kombinovaná forma
Magisterský stupeň, prezenční forma
Magisterský stupeň, kombinovaná forma

3. Znáte pojem "distanční vzdělávání" (DiV)?

Ano
Ne
Něco mi to říká, už jsem to někde slyšel(a)

4. Setkal(a) jste se s distančním vzděláváním při současném studiu?

Např. testy v systému Moodle (nebo jiném e-learningovém systému), doplňující studijní opory, texty apod.
Ano
Ne
Nevím, nejsem si jistý/jistá

5. Tento doplňkový způsob studia Vám:

Můžete zaškrtnout více odpovědí.
Vyhovuje, protože si sami určujete, kdy a kde budete studovat.
Vyhovuje, protože nemusíte chodit do školy.
Vyhovuje z jiného důvodu.
Nevyhovuje, protože mě to nedonutí studovat, stejně vše dělám na poslední chvíli.
Nevyhovuje, protože nemám potřebné technické vybavení.
Nevyhovuje z jiného důvodu.

Pokud jste v 5. otázce zvolil(a) odpověď "Vyhovuje z jiného důvodu", uveďte, prosím, z jakého:

Pokud jste v 5. otázce zvolil(a) odpověď "Nevyhovuje z jiného důvodu", uveďte, prosím, z jakého:

6. Studijní opory nebo zkušební testy Vám připadají:

Kvalitní, dobře zpracované, srozumitelné

Nekvalitní, nerozumím jim, nepřehledné

Mohly by být lepší

Nechci odpovídat

7. Uvítal(a) byste, kdyby se tato forma vzdělávání více rozšířila?

Ano

Ne

Nevím, je mi to jedno